

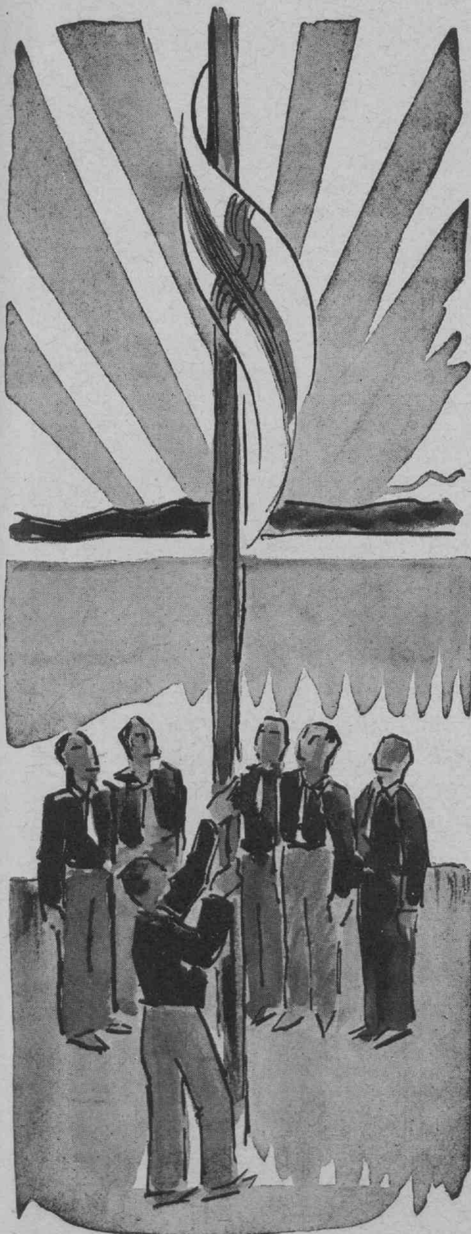
LUO LIPPUJEN!

Tämän numeron sisällys:

A. V. Perälä: Siniristi.
Kalevanristi.
Elias Simojoki: Utin harjoitusleiriltä.
Leirikutsu.
Anna-Liisa Heikinheimo: Yksinäinen nuoriso.
Olavi Valavuori: Marssi Isänmaalle.
Vilho Sorvari: Suutarin poika.
Heikki Asunta: Inkerin rukous.
„Karjalan hätä" on meidänkin syntimme.
Susitaival: Ulkopoliittinen katsaus IX.
Merjan Kaiku.
Lauri Kuulas: Pienoisilmailu...
Yrjö Kohonen: Ojankaivaja.
Kolmannen valtakunnan vieraana.
Sinimustan sivalluksia.
Nuoriso valveille.
Heikki Asunta: Metsäsissi Hannu Aapranpoika.
Johtaja ja johdettavat.

Luo lippujen!

N:o 11—12. Vastaava toimittaja: VILJO LIUS 22. 6. 1937.

SINIRISTI

Siniristi uljaana kohoat
hulmuten pilviä kohti.
Surun kestit, vuodet vaikeat,
isäin teitä kun kutsusi johti.
Myös meidän tiet
läpi taistelun viet,
ajan uuden aamu kun koittaa.

Siniristi tuulessa liehukoon
kirkkahan taivaan alla!
Käy kansasi parhaat vartioon,
vala rinnassa vartijalla:
Sun voitto on,
läpi ahdingon
sun kunnias nostamme kerran.

A. V. PERÄLÄ.

KALEVANRISTI

Leirituli paloi iloisesti räiskyen savupilven kohotessa hiljalleen tummentuvaa vaaleansinistä taivaanlakea kohti. Vielä tuokiota aikaisemmin oli aurinko heittänyt viimeiset sädevyyhtensä järven toisella puolella olevien lehtipuiden latvojen välistä, kullaten ihanalla välkkeellään järven tyynen pinnan — mutta nyt sitä ei enää näkynyt. Ajan hiljaa vieriessä taivaankannen vaaleansini pieneni jaksottomasti tumman vallatessa yhä suuremman osan valtavan kupoolin pinnasta. Joku tähtönen uskaltautui jo esiin, ollakseen läsnä siinä ihmeellisessä valoparaatissa, joka muutaman päivän tai viikon kuluttua oli alkava äärettömissä korkeuksissa ja jota valoleikkiä me ihmis-lapset katselemme ihaillen ja kunnioittaen — oman pienuutemme tuntien. Jossain kaukana ilmoitteli huuhkaja-vanhus sortuneella äänellään keski-yön hetken olevan käsissä. Erämaan ihmeellinen yö oli saapunut . . .

Sille nuorisolle, jolle isänmaanrakkaus oli selvinnyt kaikkein kirkkaimmassa, puhtaimmassa ja ylevämmässä muodossaan, sille nuorisolle oli tullut tarve oppia tuntemaan tuo ääretön. Siksi tuo nuoriso suuntasi matkansa korpiin, jossa kaikki — lintujen riemukkaat konsertit, tuulen humina kelohongissa nurmen värikylläinen kukkaispeite — kertoi r a k k a u d e s t a tähän maahan ja kansaan. Siihen nuorisoon, joka pakeni metsään etsimään rakkaudelleen sisältöä, kuului sekin nuorukainen, jonka yksinäinen leirituli roihusi pienen sisäjärven rannalla kaukana ihmisasunnoista. Usein hän oli suunnannut matkansa erämaahan — pois siitä sairaalloisesta elämäntemposta, joka tekee ihmisestä tunteettoman hyötykoneen materialisoituneen maailman keskelle. Pois ihmisraunioiden joukosta, joita hetkeksi voi kiinnostaa uudet ennätykset, saavutettiin ne sitten jaloilla aloilla tai matalamielisenä parjaamisena, mutta joiden parempi ajattelu on murskaantunut luokkataisteluntermiin. Siitä melusta, hälinästä ja turhanpäiväisestä askartelemisesta hän oli vapaahetkiään viettämään karannut — lähtenyt etsimään itselleen ja ehkä koko kansallekin uutta henkistä pohjaa jolle voidaan luoda kansallisen nuorison Suomi. Riemuisasti oli Tapion soinnukas metsätorvi kajahtanut häntä vastaan kesäisessä ilmassa, aivankuin kutsuen, tervehtien. Siellä täällä mutkittelevat kinttupolut, joita asfalttikatuun tottuneet gentlemannit eivät hyväksy muusta kuin m u o d i n määräyksestä, ne tuntuivat suorastaan eläviltä, vaiherikkailta. Tuntui monesti siltä kuin kaikkialta kuuluisi tuo tuttu lause: „Riisu kengät jalastasi, sillä maa jolla liikut, on pyhä". Uusi elämä oli todella vallannut hänet; mutta ei koskaan tähän päivään asti se ollut antanut niin voimakasta ja ihmeellistä näkyä kuin tänään. Vielä nytkin illalla — edessä olevan nuotiovalkean heittäessä yhä uusia savukiehkuroita pimentyvää taivaanpiiriä kohti, kalojen vallattomasti kisaillessa valtakuntansa ulkoovilla ja koko kalevaisen maiseman peittyessä lauhkeaan, huuruiseen hämyynsä — ajatukset lähtivät kulkemaan omaa tietänsä, kerraten päivän lahjoittaman elämyksen yhä uudelleen . . .

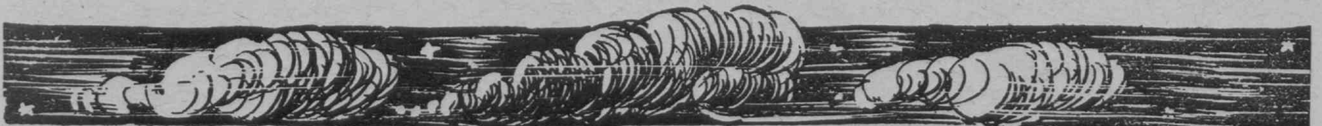

Uuden, kansallisen ylösnousemus-uskon kirkastaman nuorison piirissä oli useasti keskusteltu siitä henkisestä pohjasta, jolta taisteluamme käydään, ja jolta se myöskin viedään voittoon. Kaikkien yhteinen, palava kiintymys Kalevaiseen henkeen toi mieleen Väinämöisen, kalevaisen hengen ruumiillistuman, milteipä profeetalliset sanat: „Vielä mua tarvitahan — — — uuen Sammon saattajaksi". Onko nyt käsissä tuo ammoin ennus-

tettu aikakausi, jolloin Kalevan henkeä tarvitaan? Onko se pelastajamme siinä henkisessä ahdingossa, joka uhkaa syöstä kansamme perikatoon? Näihin kysymyksiin tuli myönteinen vastaus niiden tuhansien nuorten sydämistä, jotka kansansa hädän nähdessään olivat astuneet työn ja taistelun tielle, vaaroja ja vastuksia pelkäämättä. Nuoriso tunsi elävämmin kuin kukaan, että Väinämöisen oli nyt saavuttava uuden Sammon saattajaksi, — sen on Kalevan kansan valtavasta hengestä annettava uusi elonkipinä, josta syttyisi kansalle usko tulevaisuuteen ja elämään. Mutta tuohon varmaan tietoisuuteen Kalevaisen hengen uudelleen syntymisestä liittyi voimakkaana pelko erään toisen hengellisen mahdin sammumisesta, — pelko uuspakanuudesta kristinuskon korvaajana. Tulisiko käymään niin, kuin eräät kansallista liikettä vihaavat henkilöt ovat pahanilkisesti sanoneet: „IKL on uuspakanallinen liike". Nostaisiko se tahtomatta mukanaan uuden uskon muinais-suomalaiseen pakanuuteen? Kävisikö meidän niinkuin on Saksan kohdalla tapahtunut: Kansa, jonka kristillisen hengen ja uskonnon merkityksen sen elämässä mitä julkein kommunistis-liberalistinen maailmankatsomus oli miltei täydelleen tuhonnut, loi itselleen uskonnon, puritaanisen ja barbaarisen, uskon kansaan itseensä. Saksan kansan täytyi saada itselleen usko, sillä kristinuskon olivat kommunistis-liberalisesti politikoivat kirkonpapit itse tuhonneet, asettumalla taistelemaan niiden voimien rinnalle ja puolesta, joiden taisteluntien ainoa lopputulos on mitä synkin kristinuskon vastainen materialismi. Suomen papisto ei kuitenkaan ole eksynyt johdattajan tieltä tässä suhteessa, vaan on valtavalta osaltaan toiminut myöskin kansallisen hengen vaalijana jyrkästi kommunismia vastustaen. Tämä ei kuitenkaan kokonaan poista mahdollisuutta uuspakanuuden esiinmarssista, sillä kansa voi hädässään tarttua siihen kuin hukkuva oljenkorteen. Mutta pelko joutua valitsemaan Kalevan hengen ja Kristuksen väliltä — jompi kumpi, ei molemmat — oli painanut nuorisoa. Sen oli monet keskustelut osoittaneet. Ja se pelko painoi sitäkin nuorukaista, josta tässä on puhe. Mutta pelko, joka tähän päivään saakka oli häntä vaivannut, oli nyt kadonnut. Yksinäisessä erämaassa hän oli nähnyt näyn, joka ihmeellisellä tavalla osoitti aikaisemman pelon aiheettomaksi: Kristuksen ja Kalevan tien väliltä ei tarvitse valita. Se ihmeellinen risti, minkä hän oli sielunsa silmillä nähnyt tuolla kunnaalla ja jolle hän itsetiedottomasti antoi nimen Kalevanristi, se osoitti symboolina Kristuksen ja Kalevanhengen voivan yhtyä. Tuon valtavan, uusia näköaloja avaavan näyn huumaamana hän oli kuulevinaan äänen, joka isällisesti ja vakaumuksella sanoi: „Suomen kansa elää tällä hetkellä yhtä elämänsä ankarimmista murroskausista, sillä se valheellinen elämän-asenne, johon se nyt on tuudittautunut, tuottaa tuhon jatkuessaan. Kansan parhaat yksilöt ovat tuon jo tajunneet ja etsivä palavin sydämin pelastustietä siitä, tahtoen herättää kokonaisuudenkin samaan tietoisuuteen. Yhtenä pelastajana on silloin oleva ja täytyykin olla Suomen kansan oman kulttuurin korkein luomus: Kalevainen henki, joka nostaa kansan luottamaan itseensä ja tulevaisuuteensa. Uutta pohjaa tulevaisuudelle se ei kuitenkaan pysty yksinään antamaan, vaan jäisi barbaariseksi oman voiman tunnoksi, ellei sitä jalostaisi ja rikastuttaisi se rakkauden pyhä tuli, joka Betlehemissä syttyi lähes 2000 vuotta sitten. Vasta silloin, kun Kalevainen henki oikeassa muodossaan on tunkeutunut ihmisten sydämiin ja Kristuksen rakkauden sanoma elävöittää niiden sanoja ja tekoja, vasta silloin on Suomen kansa lujalla pohjalla, taistelukykyisenä luomaan hengen jättiläis-Suomea. Kalevanristi toteutuneena ihmisten sydämissä ja luja usko siihen Jumalaan, joka tätä kansaa on johdattanut halki vuosisatojen tuo mukanaan lupauksen kirkkaasta huomenesta."

Viimeinenkin pelonhäivä oli nyt kadonnut. Tietoisuus, että Kristuksen jälkeen voi tulla ainoastaan Kristus, sai hänet suuntaamaan ajatuksensa jälleen taistelevien veljiensä ja siskojensa luo. Nuotiota kohentaessaan hän kertaili mielessään sanoja, joilla lopettaisi taistelutovereilleen pitämänsä puheen Kalevanrististä: „Veljet, kulkekaa tekin tietänne Kalevanristin innoittamina. Vain sitä tietä kulkemalla on taistelumme kerran voittava."

UTIN HARJOITUSLEIRILTÄ

Olemme täällä Utin harjoituskeskuksessa olleet jo viikon ajan. Tämä muodostaa, kuten eräs opetusupseerimme sanoi, ulkomuodoltaan jonkunlaisen nopeasti paikalleen kohonneen kullankaivajakaupungin. Satoja telttoja, laudoista kokoonkyhättyjä upseeriasuntoja, tilapäisiä vesijohtolaitoksia, ruokailukatoksia, keittiöitä, kahviloita, valokuvaamo, parturi, talleja. Asukkaita tässä kaupungissa on n. 3,000, niistä vain joitakin naisia.

Mutta vaikka tämä leiri ulkonaisesti voisikin muistuttaa kullankaivajakaupunkia ei se olemukseltaan sitä ollenkaan ole. Tällä leirillä on pienintä yksityiskohtaa myöten sotilaallinen leima. Katsoi mihin suuntaan tahansa, näkee vain kenttäharmaita sotilaita pienemmissä tai suuremmissa ryhmissä. Aamuvarhaisesta iltaan asti kaikuvat näillä valtavilla kentillä ja niitä ympäröivissä metsissä sotilaalliset komentosanat, harmajat kolonnat marssivat suuntaan ja toiseen. Lakkaamatta kuuluu metsistä kiväärin ja konekiväärin pauke, väliin sitä säestävät käsikranaattien jyrähdykset ja kumea tykkien jytinä. Ruokailukatoksissa istuu upseereja karttojen ääressä taktiikan oppitunnilla tai tykkimiehiä tykistöluennoilla, aamusta iltaan rakentelevat ja purkavat pioneerit siltoja. — Mutta avaruudesta kuuluu ainainen lentokoneiden surina, noiden kuoleman lintujen harjoitellessa tuhoa tuottavaa ammattiaan.

Iltahartaudet leirin aavalla kentällä muodostautuvat erittäin juhlallisiksi. Pappi seisoo Utin taistelumuistomerkin edessä, hänen ympärilleen levittäytyy 3000 miehen muodostama valtava neliö. Joka iltahartauden alussa soittaa soittokunta Karjalan marssin. — Noiden mahtavien sävelien kaikuessa johtuu joka kerta mieleeni se pieni ryysyinen sotilasjoukko, jolle Vetelissä v. 1919 v. Hertzenin rykmentin pieni torviseitsikko kaiutti samoja säveliä. Kunpa olisivat olleet nämä miehet ja nämä aseet silloin käytettävissä, olisi Karjalan asia nyt toisin kuin se on.

Papit täällä pitävät lyhyitä ytimekkäitä saarnoja, jotka käyvät tuntoja kohti ja joita miehet vakavina kuuntelevat. Jokaisella miehellä on oma pieni leirivirsikirjansa, josta veisaamme lopuksi virren. Tämän jälkeen halkaisevat ilman fanfaarin metalliset, kimeät soinnut merkiksi, että iltahartaus on päättynyt. Seuraa lipun lasku Porilaisten marssin kaikuessa, jota koko leiri kunnia-asennossa seuraa. Tämän jälkeen marssivat joukot telttoihinsa. — Äsken niin täynnä eloa olevan kentän yli hiipii kesäyön pyhäinen rauha.

Olen kiitollinen siitä, että olen ollut tilaisuudessa näin läheltä seuraamaan sitä työtä, jota Suomen puolustuslaitos suorittaa. Punaisen ja puolipunaisen lehdistömme systemaattinen häväistyspropaganda voi horjuttaa järkähtämättömimmänkin puolustuslaitoksen ystävän luottamusta siihen työhön mitä upseeristomme suorittaa. — Minun täytyy sanoa, että luottamukseni Suomen armeijan upseeristoon on näinä päivinä entisestäänkin lujittunut. Se takaa määrätietoista, uskollista työtä armeijan ja Isänmaan hyväksi. Täytyy usein ihmetellä kuinka monet upseerit jaksavat yöt valvoa tehtäviensä ääressä päivät samoiltuaan miehistön kanssa maastossa. Voi olla, että tänne leirille on valikoitu opetusupseereiksi parhaita voimiamme, mutta kyllä täytyykin sanoa, että he osoittavat mitä suurinta perehtyneisyyttä alaansa. — Kuri on leirillä hyvä, reserviläisten saapuminen tänne pitkissä sotilasjunissa oli rauhallisempaa kuin koskaan ennen. Täällä alistuvat he jotakin poikkeusta lukuunottamatta nurisematta kuriin ja suorittavat tehtävänsä velvollisuudentuntoisesti. — Tässä suhteessa sanovat asiantuntijat, on miehistöaines tänä vuonna parempaa kuin ennen.

Kuitenkin seuratessa niitä ponnistuksia mitä upseeristomme tekee armeijan hyväksi ja huomatessa kuinka hyvää sotilasainesta miehistömme on, painuu mieli alakuloiseksi ajatellessa tulevaisuuden sotaa. — Mitä auttaa maatamme vaikka sen sotilasaines kuuluukin parhaimpiin maailmassa, mitä auttavat koko kansamme miehisen aineksen uhraukset parhaasta ajastaan puolustuslaitoksen hyväksi kun liikekannallepano-armeijaltamme puuttuvat aseet? — *Miten voimme vastata tulevien sukupolvien edessä siitä, että lähetämme poikamme riittämättömästi asestettuina maailman nerokkaimmin konstruoituja murha-aseita vastaan?* Voi eduskuntaa, joka kevytmielisesti suhtautuu tähän kysymykseen! Se ei voisi niin tehdä jos sen kaikki jäsenet olisivat itse uhranneet jotakin Isänmaan edestä. *Vastako sitten herää Suomen kansa kun se kuulee ryssän tankkien telaketjujen alta parhaimpien poikiensa luitten rutinan?*

Utissa 13. 6. —37.

Elias Simojoki.

LEIRIKUTSU

„ — tulen väkevän vahtimies — "

Kansallinen nuoriso, taistelutoverit!

Puoli vuotta sitten aloitimme taistelumme nuorison puolesta. Taistelukautemme on ollut lyhyt, mutta paljon vaativa. Monasti lienee tuntunut siltä, että Suomen nuoriso on jälleen nukkunut uneen, josta sen voi herättää vain armottoman kohtalon ruoska. Mutta viime kuukausina ja viikkoina me olemme jälleen saaneet nähdä, että uutta elämää syntyy kansallismielisen nuorisomme keskuuteen ja että nuorten herkkä omatunto taas alkaa syyttäen kolkuttaa mieliä. Varsinkin talonpoikaisnuorison keskuudessa olemme saavuttaneet huomattavia voittoja

Taistelukautemme on päättynyt. Syksyllä alkaa uusi. Mutta meidän tulee ottaa tulevat taistelut vastaan täynnä uskoa, määrästämme tietoisina ja täysin levänneinä.

Siksi kutsumme teitä, taistelutoverit, Kuortaneen leirinuotiolta hakemaan uutta innostuksen tulta mieliinne.

Kolme kertaa aikaisemmin ovat kansallismielisen nuorison leiritulet loimunneet Kuortaneella. Lakkautettu Sinimustat-järjestö vietti kahdet ja Akateeminen Karjala-Seura yhdet samankaltaiset leirit samoilla tienoilla. Niillä on aina vallinnut taisteluveljeys ja varma usko heimomme tulevaisuuteen.

Elävöittäköön sama usko ja sama veljeys niitä leiripäiviä, joitten lipun IKL-nuoriso ensimmäisen kerran nostaa liehumaan kuluvan kuun 28 p:nä.

Kansallismielinen nuoriso, taistelutoverit!

Tervetuloa Aholankankaan leirinuotioitten ääreen.

IKL:N NUORISOJAOSTO.

R. Ala-Kulju.

Viljo Lius.

V. 1935.

V. 1936.

YKSINÄINEN NUORISO

Anna-Liisa Heikinheimo

Tämä kirjoitus on oikeastaan kirje sinimustalle nuorisolle. Tarkoitan sillä niitä, jotka ennen kuuluivat S. M.-järjestöön ja jotka S. M.-järjestön lakkautuksen jälkeenkin ovat pysyneet asialleen uskollisena. Mutta tarkoitan myös niitä, jotka muuten ovat omaksuneet saman maailmankatsomuksen ja liittyneet kansallisen nuorison taisteleviin riveihin.

Jos me tässä maassa yleensä voimme puhua kansallisesta herätyksestä, niin täytynee jokaisen myöntää, että tuo herätys liikkuu pääasiassa nuorison keskuudessa. Siellä se leviää ja valtaa uusia joukkoja.

Tämän nuorison lisäksi on maassamme kaksi muuta nuorisojoukkoa — jos nim. ajattelemme rinnastusta *nuoriso ja isänmaa* —, se, jolla on marxilais-kommunistinen maailmankatsomus ja se, joka katsoo oikeudekseen yleensä harrastaa vain sitä, mikä itselle tuottaa huvia, hauskuutta tai hyötyä. Olemme tottuneet nimittämään tuota itsekästä elämäntapaa liberalismiksi, — maailmankatsomukseksi sitä tuskin kannattaa sanoa.

Molemmilla näillä käsityksillä on peloittavat mahdollisuudet levitä. Edellisellä senvuoksi, että sen puolesta taistelee joukko, joka omaa *maailmankatsomuksen* antaman voiman. Jälkimmäisellä siksi, että sen liittolaisena on ihmisen sisimmässä asuva synnynnäinen itsekkyys.

Jos Suomen nuoriso kokonaan voitettaisiin jompaankumpaan näistä joukoista, merkitsisi se isänmaan tuhoa. Edellinen sitä tietoisesti valmistaa. Liberalistinen nuoriso ei kykene eikä viitsi sitä estää. Senvuoksi kansallinen nuoriso on isänmaan toivo. Kansallisen nuorison voitto merkitsee isänmaan asian voittoa.

Luulinkin, että tässä maassa iloittaisiin tämmöisestä nuorisosta. Luulisi, että ymmärrettäisiin, minkälainen positiivinen voima nuorison keskuudessa liikkuva kansallinen herätys on. Muistuu mieleen sanat, jotka sinimustain ent. Päällikkö taannoin sanoi eräässä puheessaan. Hän sanoi, että Suomen kansan pitäisi polvillaan kiittää Jumalaa sellaisesta nuorisosta.

Sitä ihmeellisempää on, että tuo isänmaalleen vannoutunut nuoriso on niin yksin. Jopa enemmänkin: ahdistettu. Tämän maan johtavien piirien mielestä kansallinen nuoriso näyttää olevan pahin noista kolmesta. Kommunisteja kyllä otetaan kiinni; kommunismihan on rikollista, mutta marxilaisuuden nimissä kulkevana ei siihen ole mitään sanomista. Ja varsinkaan ei tuo itsekäs, omia huvejaan ajatteleva nuoriso näytä paljoakaan huolta tuottavan, — ei, vaikka isänmaalta siten menee paljon nuorta voimaa hukkaan sellaisissakin paikoissa, joissa tuhotaan tämän maan nuorison sekä sielun että ruumiin terveys. Kansallinen nuoriso tuottaa huolta. Väliin saa sen vaikutelman, että tämän maan mahtaville olisi helpoitus, jos sekin lopettaisi joutavat hommansa, ahtautuisi jo ennestään täysiin ilohuoneisiin ja siellä mistään piittamatta aikansa elosteltuaan liittyisi siihen pokkuroivien kiipijöitten joukkoon, jolle yleneminen virka- ja palkka-asteikossa on elämän tärkein päämäärä.

Kaikki eivät kumminkaan ole näin selviä vastustajia. On myös paljon sellaisia, jotka „ymmärtävät" meitä tavallaan. Olemme tosin epämieluista, mutta ymmärtävää joukkoa. Nuorison kansalliseen innostukseen suhtaudutaan kuin penikkatautiin, joka onneksi useimmilla menee ohi. Intoileva nuoriso sitten kyllä aikanaan liittyy edellämainittuun pokkuroivaan, mutta kaikinpuolin parhaiten elämässä menestyvään joukkoon, — niin arvellaan!

Mutta sitten on kyllä paljon niitäkin, jotka ajattelevat meitä suuremmalla tai pienemmällä myötätunnolla, jopa lämmöllä. Monia lämmittää muisto oman nuoruutensa innostuksesta. Mutta monen myötätunto johtuu suorastaan siitä, että kansallisen nuorison olemassaolossa sittenkin nähdään isänmaan tulevaisuuden lupaus.

Näistäkin kumminkin suurin osa on sellaisia, jotka tarkoin itse pidättyvät syrjässä nuorison taistelusta. Myötätuntoon sisältyy usein voimakas annos huolestuneisuutta, ja kun nuorison innostus joskus näyttää kuohahtavan liiaksi, kuulemme vain paheksuntaa ja jyrkkää irtisanoutumista.

Harvoin, ylen harvoin nuoriso saa tukea tai tunnustusta isänmaallisesta työstään.

Monet teistä, taistelutoverit, varmaan kipeästi tunnette tämän yksinäisyyden. Olen ajatellut kansallisen nuorison asemaa monin paikoin maaseudulla ja kaupungissammekin. Toisissa nuoriso nauttii isänmaallisen väestön myötätuntoa ja saa apuakin, toisin paikoin meidät ikäänkuin „täytyy antaa olla olemassa". Olen ajatellut erikoisesti niitä, jotka tuommoisissa paikoissa ovat nuorisojoukon johdossa. — Tunnet itsesi peräti yksinäiseksi, on ehkä vaikea asia ratkaistavana, eikä ole ketään sellaista, jonka puoleen luottavaisena voisit kääntyä neuvoa kysymään. Tunnet, että nuorilla hartioillasi lepää liian suuri vastuun taakka.

Nyt tahtoisin sanoa näille yksinäisille taistelutovereille eräitä tosiasioita.

Muista, että nuoriso on tässä maassa yleensä aina saanut olla verrattain yksin. Niin oli Snellmanin aikoina. Niin oli jääkäriliikkeen aikoina, heimosotien akana ja sen jälkeen tapahtuneessa, akateemisiin piireihin rajoittuneessa isänmaallisessa herätyksessä. Tämänkin, ja

Marssi Isänmaalle

Veljet, kutsuu isänmaamme,
taiston lippu nostakaamme!
Nähkää kaakon kauhut, eljet,
lyökää maahan turman teljet!
Vala vannokaamme tää:
Vapahaksi Suomi jää!

Eestä kodin, isäin uskon,
uuden ajan aamuruskon,
kunnes koittaa kirkas huomen
yhteistunnon, Suuren Suomen!
Vala vannokaamme tää:
Tohdi emme häpeää!

Kuulkaa, kuinka raikuu korvet.
Kuulkaa: soittaa taiston torvet!
Ylös, veljet, yöhön huku
milloinkaan ei Suomen suku!
Vala vannottu on tää:
Eespäin, veljet, rynnätkää!

OLAVI VALAVUORI.

---

juuri tämän nuorisopolven *täytyy* jaksaa. Vastuun kantaminen kehittää voimia ja tekee lujaksi!

Tämä isänmaa on tosin saanut nähdä monen innostuneen nuoren, jopa nuorisopolven sammuvan. Sekin tietoisuus ahdistaa. Arvelen Sinun, joka ehkä olet ollut ent. S. M.-järjestön jäsen, tunteneen yksinäisyyttä erikoisesti silloin, kun olet nähnyt toisten luopuvan, — sillä eipä kannata salata sitä, että S. M.-järjestön lakkautuksen jälkeen lukuisat luopuivat koko taistelusta.

Nyt sanoisin tähän: meidän maassamme ei ole päästy tämän pitemmälle juuri siksi, että niin suuret nuorisojoukot miehuusikään tultuaan ovat sammuneet. Siihen ovat olleet syynä, paitsi itsekkyys, monet kansallemme ominaiset luonteenviat, — ja myös isänmaallisten järjestöjen puute. Mutta nyt on kysymys suorastaan kansamme olemassaolosta ja sen kalleimmista arvoista. *Siksi tämän nuorison täytyy jaksaa palaa!*

Entä nuo nykyisen nuorison luopiot? Muista, että jokaiseen järjestöön aina liittyy massaa, joka pysyy „asiassa" vain järjestökurin turvin. Yleensä sitä on enemmistö. Järjestön, tai mikä tärkeämpää, *asian* voitto riippuu niistä, jotka ovat kyllin lujia kestääkseen *yksinkin*. *„Harvat"* ovat monasti lujuudellaan pelastaneet suuria asioita. Ei enemmistö aina ole oikeassa, eivätkä tapausten kulkua aina johda ne, joita on enin, vaan ne, jotka kestävät ja tekevät eniten. Älä siis kysy enemmistön, vaan *omantuntosi* mieltä! Nuo meidän „luopiomme" olivat unohtaneet, että ensin on kukistettava se bolsheviikki ja liberalisti, joka on meitä kaikkein lähinnä: se asuu omassa sisimmässämme. Sinun elämäsi on varmasti rikkaampaa, on suurempaa olla *taisteleva* kuin nautiskeleva nuori ihminen. Muista, että niitä „lujia yksinäisiäkin" täytyy olla tarpeeksi. Ole sinä yksi niistä!

Etkä sitäpaitsi ole yksin. Ellei meillä ole vanhemman polven myötätuntoa, on meillä toisemme. Tule leireille, juhliin ja kursseille toteamaan, että kansallisen nuorison taistelurintama on mahtava todellisuus!

Koko tämän nuorisojoukon yksinäisyys ei ole lopulta niinkään pahaa. Yksinäisyys juuri tekee lujaksi. Ei tarvitse tehdä sovitteluja eikä tinkiä, kun ei ole liikaa ystäviä. Saamme valmistuakin siihen, että kuta ankarampi taistelu on, sitä yksinäisemmiksi jäämme ja sitä enemmän heikkoja rapisee ympäriltämme pois. Sekin saattaa olla hyödyksi. Joka tapauksessa: kaikkein suurimmat taistelijat ovat aina olleet sangen yksinäisiä.

Tämä on sanottu *kaikille* taistelutovereille. En malta olla sanomatta vielä jotakin niille tovereilleni, jotka henkilökohtaisesti uskovat tekevänsä kansallista työtään Jumalan antamana tehtävänä. Sinä et *milloinkaan* ole yksin! Sinulla on *aina* neuvonantaja! Sinun ei tarvitse kantaa vastuuta työstäsi, kantaa yksin! Olethan *välikappale*.

Ja me kaikki: älkäämme omistakaan erehdyksistämme masentuko! Kaikki joskus erehtyvät, — paitsi ne, jotka eivät tee mitään!

— — —

Otsikko „yksinäinen nuoriso" voi edellyttää sanoja myös muille kuin tuolle nuorisolle. Toivonkin, että joku vanhemmankin polven edustaja on lukenut edelläole-

(Jatkoa sivulla 229).

SUUTARIN POIKA

Kirjoitti *Vilho Sorvari.*

Suutarin perheessä on eletty ahtaita aikoja. Jopa niinkin ahtaita, että toisin päivin ei ole ollut leivänpalaakaan.

Vaikka viisitoista-vuotias Elias, poika siinä iässä, jolloin ruoka parhaiten maistuu, on nälkäisenä iltaisin saapunut kotiin autokorjaamosta, missä on juoksupoikana.

Isän silmät kiiluvat synkkinä, äidin kasvoilla on harmaa kuulakkuus. Kaikki on synkkää ja harmaata. Syksykin. Ikäänkuin senkin täytyi pakosta tulla sateiseksi ja hämäräksi.

Mutta pimenee. Syksy syvenee synkemmäksi. Iltaisin palavat katulyhdyissä valot ja vaahterien lehdet heloittavat keltaisina ja punaisina.

Tällaisina iltoina muutamana kertana viikossa tulee vanhempien luokse joku, kolme neljäkin vierasta. Tällöin isä ja äiti pysyttelevät kamarin puolella vieraineen, ja Elias saa aina silloin tiukan käskyn pysyä keittiössä ja katsoa ikkunasta portille. Jos joku tuntematon tulee, niin täytyy hänen heti ilmoittaa siitä.

Elias ei juuri ymmärrä tällaisia järjestelyjä eikä liioin halua ymmärtääkään. Mutta jotakin salaperäistä ja pelonsekaista noihin asioihin ja niiden ajattelemiseen liittyy. Kerran hän kuulee isän kuiskaavan äidille, että „vaarallistahan se on, mutta yrittää täytyy, kun ne maksavat". Eikä niinkään vähän. Kerran Elias saa käärön mukaansa, joka hänen täytyy viedä milloin mihinkin, enimmäkseen kaikenmoisiin synkkiin ja pimeisiin paikkoihin, missä vastaanottajat ovat umpimielisiä ja kieron näköisiä ikäänkuin pelkäisivät elääkään. Ja paketeissa on aina papereita.

Elias on kerran paluumatkalla tällaiselta asialta, kun tapaa erään entisen kansakoulutoverinsa, joka parhaillaan käy lyseota. Elias aikoo, hänelle ominaisella tavalla, huomaamatta mennä toverinsa ohitse, mutta tämä pysähtyy, sanoo:

— Hei, Elias, älähän kiirehdi! Menetkö kotiisi?

— Kotiin, vastaa Elias elottomalla äänellä. Kuinkapa hän voisi lämpöisemmin vastatakaan synkkää kotiansa ajatellessaan. Koti se kumminkin on, mutta voisi se lämpimämpikin olla.

— Jos sinulla ei hengenhätää ole, vaan voit uhrata pari tuntia, niin tule mukaan.

— Että mihin? Elias kysyy.

— Erääseen kerhoiltaan. Siellä on musiikkia, puheita, kahvitarjoilu, eikä se kahvi maksa mitään, sitä saa aivan ilmaiseksi pullan kanssa, toveri puhuu innostuneena.

Elias silmäilee häpeissään kehnoa pukuaan. Kuinka hän tällaisena?

Mutta toveri arvaa hänen ajatuksensa ja lohduttaa:

— Ei sinun pukusi tule kysymykseen. Siellä on kysymys sieluista. Paremmin sinut vastaanotetaan kehnossa puvussa kuin kuninkaan kruunussa, virkkaa leikillisesti nähdessään Eliaksen toivottoman, jollakin tavoin alistuneen katseen.

No, Elias lähtee. Koska niin on, hän lähtee. Perillä on tosiaankin niinkuin toveri on hänelle sanonut. Toisilla on hyvät puvut, mutta ei kukaan halveksi häntä. Päinvastoin — se kai on toverin ansiota — moni aivan tuntematon tulee juttelemaan ystävällisesti hänen kanssaan, virkkaa nimensä ja kysyy, mitenkä häntä tällainen miellyttää.

Voi, Eliaksesta tämä on suurenmoista. Olla tällaisessa

seurassa hänkin, repaleinen suutarin poika. Hän ei ole kuullut puhuttavan niistä asioista, mitä täällä puhutaan, mutta ne iskeytyvät hänen nuoreen, lämpöä kaipaavaan sydämeensä kuin auringonsäteet.

Kesken kaiken hän muistaa kotinsa. Jäykistyy jollakin tavoin. Tuska kouristaa hänen nuorta sydäntään. Synkkä, salaperäinen koti, se nousee kuin painajaisuni hänen rintaansa, hänen silmistänsä miltei kihoavat kyynelet.

Kotiinsa tultuaan tänä iltana Elias vaistomaisesti salaa vanhemmiltaan, missä on ollut. Hän tietää, etteivät nämä ymmärrä häntä, eivät ne hyväksy hänen käyvän siellä, missä käy „herraskakaroita".

Eikä tuo ensimmäinen kerta jää viimeiseksi, ei ainoaksi kerraksi. Suutarin Elias herää elämään, oppii näkemään, hänestä tulee innokas kävijä näissä kerhoilloissa.

Se mitä puhutaan isänmaasta, polttaa jollakin tavoin hänen rintaansa. Jostakin syystä, kodin vaikutuksesta, on hän päässyt siihen käsitykseen, että isänmaa on herroja varten ja pelkkä houre. Nyt se kirkastuu hänelle. Ja sinä hetkenä kuin se kirkastuu, hän tuntee miltei itkevänsä onnesta. Hänestä tuntuu kuin olisi hän nähnyt itsensä ikuisen jumalan.

Elias rupeaa katselemaan isänsä ja äitinsä puuhia toisella silmällä. Isä enempää kuin äitikään ei enää ymmärrä, mikä poikaan on mennyt, kun sitä ei saa pieksämälläkään kuljettamaan niitä paketteja. Et saa, vaikka siihen paikkaan tappaisit. Vanhemmat jättävät vihdoin sikseen ja toimittavat paketit muine keinoin.

Talvi on kulunut ja kevätkin on liukunut lähelle kesää. Elias on ajatellut vanhempiensa salaperäisiä askareita monina pitkinä öinä. Kenties hän on joskus itkenytkin, kun päänalus on toisinaan ollut märkä. Mutta hän ei saa mielestään tuota asiaa. Hänen nuori sydämensä aivan käpristyy kokoon hänen miettiessään. Jonakin hetkenä hänen mieleensä sinkoaa sana: isänmaanpetos!

Kun Elias tuon julman seikan toteaa, ammahtavat hänen ajatuksensa tulevaisuuteen. Isänmaanpetos, valtionpetos, hyvä Jumala, onko hänenkin ollut oleminen siihen osallisena. Vanhemmat ovat jotenkin vieraantuneet hänestä, hän ei voi katsoa suoraan heitä silmiin, hänen mielessänsä on alati sana: isänmaanpetturit.

Taivas!

Tänä keväisenä ajanjaksona Elias-paralle alkaa hirvittävä taistelu itsensä kanssa. Ollako auttamassa isänmaanpettureita salaamalla heidän tekonsa vaiko ilmaista vanhempansa, omat vanhempansa?

Tätä hätää, julmaa hätää. Se on jollakin tavalla kamala ja hirvittävä, ylivoimainen, synkkä hätä, jonka yllä lepää raskas paino.

Hyvä Jumala!

Ihme, että Elias kestää. Hän kestää öiden raskaat, unettomat mietinnät, hänen ruumiinsa nääntyy. Mutta samanaikaisesti hänen silmiinsä syntyy kirkas, teräksinen välke ja huulien kaarre tiivistyy kovapiirteiseksi.

Vihdoin tuo tuska ja nuoren Eliaksen jaakopinpaini päättyy valtavaan, mittaamattoman suuren itsetilityspäätökseen. Elias lähtee erään isänmaallisen johtajan luokse, astuu vakaasti, silmät kyynelissä ja sydän itkien, mutta kasvoilla varma vakaumus ja teräksinen järkähtämättömyys. Hän tapaa mustapuseroisen johtajan, kertoo huulet väristen, koko sydän tuskasta huutaen kaikki, mitä tietää.

Ei tämä, tämän nuoren pojan hirvittävän kamppailun tuloksen kuuleminen ole tuolle johtajallekaan helppoa. Silmät kosteina hän kuuntelee Eliaksen hiljaista kertomusta, joka on ikäänkuin verta tiukkuva. Elias lopettaa hiljaisesti sanomalla:

— Isänmaa. Mutta mihin minä joutunen kodittomana. Tiedäthän, minne isä ja äiti viedään.

— Poika, kyllä sinusta huoli pidetään, johtaja sanoo, kääntyy äkkiä selin ja miltei itkien pyyhkäisee silmiään. Elias, nuori poika, mittaamaton ja ylevä suutarinpoika! Johtajan sydäntä vihlaisee tämän repalaisen pojan suuruus. —

Niin, on kesä, on miltei juhannus ovella, kun Eliaksen kotiin tulee muutamia miehiä autoineen. Lyhyesti he kehoittavat isää ja äitiä seuraamaan. Nämä lähtevät kasvot harmaina, vapisten ja astuvat mustaan autoon. Auto pannaan käyntiin. Kerran se nytkähtää ikäänkuin tuskaa tuntien ja syöksyy sitten pois.

Ja Elias istuu kivellä siinä portin pielessä ja katsoo kasvot valkoisina ja sydän kiveäkin raskaampana pois kiitävää autoa. Hänen sydämensä tuntuu jähmettyvän.

Isänmaa!

Jumala!

Elias painaa kasvonsa repaleista takinhihaansa vasten ja puhkeaa hiljaiseen, toivottomaan itkuun. —

Inkerin rukous

Inkerin rukous.

Kirjoitt. Heikki Asunta. Sävelt. Arvo Laitinen 1. VIII 1936.

Hartaasti, poltteisesti.

nyyhkyttäen

Her-ra, armahda mei-tä!

(1. säe messusta)

Kan-sas yllätti yö. Käymme kolkkoja tei-tä, kas-vo-jas ä-lä pei-tä,

poik-ki kahleemme lyö!

harvent.

Eessä kuoleman seistä
liian raskasta on.
Herra, kääntyikö meistä
yöhön menehtyneistä
armos mittaamaton.

Äänet itkijäparkain
Peipsen rannoilla soi.
Vieras runteli varkain
touot Inkerin sarkain.
Yö ei valjeta voi.

Herra, pyöveli niittää
heimon hyljätyn pois.
Milloin luokoa riittää!
Milloin Inkeri kiittää
pääsinpäivästä vois!

Yöstä kauhistavasta
nosta murtunut maa.
Herra, hengelläs kasta
loppuun lyötyä lasta.
auta uppoavaa.

„Karjalan hätä on meidänkin syntimme."

Ylioppilas Lea-Kaarina Alpin puheesta Satakunnan nuorison maakuntajuhlilla Ikaalisissa 6. 6.

Isänmaallisesti herännyt Suomen nuoriso on käsittänyt, että *vain Suur-Suomi on oikea Suomi.* Me vihaamme Tarton rauhaa ja olemme katkeroituneita niille vartioille, joilla aikoinaan oli liian vähän uskallusta, ja siksi me tunnemme velvoittavana sen tehtävän, mikä on meidän osaksemme tullut. Suomen menettely heimoveljiään kohtaan on Suomen kansan yhteinen synti. *Se on meidänkin syntimme,* vaikka meistä moni Tarton rauhan aikoihin tuskin osasi edes puhua. Mutta koska on olemassa sellaista kuin kansakunnan yhteiset synnit, ovat niihin vastasyntyneet lapsetkin kanssasyyllisiä. Mutta meidän on saatava tämä syntimme anteeksi. Se on liian raskas kannettavaksemme.

Siksi meidän tehtävänämme on herättää koko Suomen kansa näkemään suuren häpeänsä ja luomaan tähän kansaan voimakkaan heimoushengen. Nuorison, jolle veljeskansojemme synkkä kohtalo on kaikessa kaameudessaan paljastunut, on pakko koroittaa äänensä, yli „tuutulaulujen", pakko puhua itkevästä Inkeristä, pakko huutaa Karjalan hädästä, meidän on pakko terästää tämän kansan kuuloa, että se tajuaisi avunpyynnöt rajan takaa, rajan, joka on silponut suuren suvun, kylvänyt hätää ja kurjuutta. *Meidän* on *pakko* suunnata kansamme silmät kohti itää näkemään punaisia liekkejä ja mustia raunioita, jotka todistavat Karjalan kansan hävitetyistä kodeista, ja ennenkaikkea näkemään sen verisen, loputtoman syvän meren, jonne Suomen suku on vaipumassa ja perin pohjin sinne vajoaa, ellei apua tule. Vasta kun Suomen kansa on siksi valveilla, että se kaiken tämän näkee ja kuulee, vasta sitten se rientää ojentamaan auttavaa kättään. Mutta kansalaiset, tällä heräämisellä on kiire. Muuten voi olla kaikki liian myöhäistä.

Suomen kansalta ei puutu armeliaisuutta ja auttamishalua. Jos sanomme, että se on tunteeton toisten hätää kohtaan, niin olemme arvostelleet sitä väärin. Kansamme on osoittanut ottaneensa tunnuslauseekseen *„laupeus ulottuu yli rajojen".* Sen näimme esim. Abessinian sodan aikana. Täällä itkettiin ja surtiin Abessinian kansan kohtaloa, eikä suinkaan vain tyydytty suremaan, vaan ryhdyttiin hyvinkin suuriin auttamistoimenpiteisiin. Laupeus todella ulottui yli monenkin rajan. En sano, että se olisi ollut väärin, mutta kuitenkaan sitä ei voi olla ihmettelemättä. Suomen kansan laupeus ulottuu Abessiniaan asti, vieraalle, kaukaiselle kansalle, mutta se ei ulotu meidän oman itäisen rajamme yli, joka on meitä kaikkia lähellä ja jonka takana asuu omia veljiämme. Joku voi sanoa, että siellä ei ole sotaa. Ei ole, mutta siellä on jotakin pahempaa kuin sota. Kärsimyksillä kyllästettyä elämää, jota tuskin voi sanoa muuksi kuin maanpäälliseksi helvetiksi. Ne monet kauhuntarinat, joita sieltä meidän korviimme kantautuu, tuskin puoliksikaan kykenevät kuvaamaan sitä kurjuutta, mikä siellä todella vallitsee. Esimerkkinä kerron erään tapauksen Inkeristä, joka kaikessa kaameudessaan antaa edes jonkinlaisen kuvan sikäläisistä oloista:

Eräältä inkeriläiseltä talonpojalta vaadittiin n.s. „lihaveroa". Hän oli jo kaiken karjansa antanut, mutta se ei riittänyt. Vaadittiin lisää. Hänen oli pakko myydä muuta omaisuuttaan ja maksaa lisää tuota lihaveroa. Mutta vieläkään siihen ei oltu tyytyväisiä. Häntä uhattiin joka päivä kodistaan karkoittamisella, ellei hän suorittaisi vaadittua määrää. Tuo suuren perheen isä oli kaiken antanut, mitä hän voi, mutta kiristäjät kävivät päivä päivältä vain yhä röyhkeämmiksi, kunnes tuo isä lopulta oli niin loppuun piinattu, että hän menetti järkensä *ja mielipuolena surmasi lapsensa ja vei heidät lihaverona kiristäjilleen!* — Tämä tapaus on kaamea, mut-

---

Yksinäinen nuoriso

(Jatkoa sivulta 225)

van. Kuvatessani vanhemman polven suhtautumista kansalliseen nuorisoon toivoin Teidän tutkistelevan, mihin ryhmään itse kuulutte. Toivottavasti ainakin noihin myötätuntoisiin!

Ehkäpä kuitenkin näette meissä paljon vikoja. Uskokaa kuitenkin, että tässä nuorisossa on sittenkin *enemmän* hyvää, ennenkaikkea sillä on palava uhrimieli. Tietäkää, että *sittenkin* on monia, jotka *siunaavat* tätä isänmaallista herätystä. On sittenkin monia äitejä, jotka todellakin kiittävät Jumalaa esim. siitä, että on AKS ja että oli S. M. — Se tieto rohkaiskoon teitäkin, yksinäiset taistelutoverini! —

Kun huomaatte tämän nuorison erehtyvän, älkää syyttäkö yksin sitä! Ehkäpä *itse* olette laiminlyöneet auttamisen ja opastamisen, vaikka olisitte voineet!

— Sanotte ehkä, että nykyinen itsetietoinen nuoriso ei huoli neuvoista! Mutta ette osaa aavistaakaan, miten paljon se juuri *kaipaa* kokeneempien tukea! On vain eräs edellytys: Sen täytyy tuntea, että neuvojalla on sama uhrimieli, sama huoli isänmaan kohtalosta kuin sillä itsellä. Nuoriso vaistoaa herkästi, milloin neuvojalla on muita motiiveja kuin rakkaus isänmaahan, tähän nuorisoon ja sen suureen asiaan!

Muistakaa, että tämä nuoriso voi olla ja siitä voi tulla ihmeellisin nuoriso, mitä tällä maalla koskaan on ollut. Muistakaa, että tämän nuorison uhrimielen säilymisestä voi riippua koko isänmaan olemassaolo! Älkää ainakaan pyrkikö sitä kylmentämään ja masentamaan; — semmoistakin on nähty! Yhtenä tämän nuorison edustajana, eräänä, joka on ollut sen keskuudessa, nähnyt sitä monella taholla, voin vakuuttaa teille uskovamme niin lujasti kansallisen herätyksemme aitouteen sen suureen alkuperään ja korkeaan päämäärään, että uskallan sekä nuorison itsensä että isänmaan tähden vedota Teihin, vanhempiin, itsensä Pyhän Kirjan sanoilla:

henkeä älkää sammuttako!

Anna-Liisa Heikinheimo.

ta se on vain yksi monien muiden samankaltaisten joukossa.

Ja että Suomen kansassa on suuri auttamishalu juuri tälläkin kertaa, kohdistuen se nyt Espanjaan, siitä kerron teille erään kansalaisen tunteenpurkauksen, jonka itse omin korvin olen kuullut. Hän sanoi, *että Suomesta voitaisiin lähettää Espanjan „laillisen hallituksen" avuksi kaikki ne varat, jotka käytetään pappien ja uskonnonopettajien palkkoihin!* Silloin nekin varat menisivät oikeaan tarkoitukseen. Sillä koko uskonto on humbuukia ja nielee vain rahaa eikä saa aikaan muuta kuin pahennusta. — Näin saatetaan sanoa ja tuollainen sanoja voi vielä tuntea olevansa oikeassa. *Mutta oletteko koskaan kuulleet, että joku olisi uskaltanut ehdottaa tällaista, että pantaisiin toimeen keräys Karjalan hätääkärsivien hyväksi?* Me tulemme korkeintaan hiukan liikutetuksi, kun luemme ja kuulemme heimomme mittaamattomista kärsimyksistä, mutta auttaa heitä, sen me pidämme mahdottomana.

Sanon vielä, että Suomen kansa nukkuu syntiensä raskaassa unessa. Sen vallassaolijoille on tärkeätä solmia ystävyyssuhteita ryssän kanssa ja vaihtaa „ideoita" niiden kanssa, jotka ovat painaneet orjantappurakruunun piikit syvälle Inkerin ja Karjalan kansan otsaan. Diplomaattivierailut ovat tärkeitä, mutta jos näitä vierailijoita pyydetään puhumaan Suomen suvun hädästä niille, jotka sitä välittömästi voisivat lieventää, kohauttavat he vain olkapäitään näin vähäpätöisille asioille. On tärkeämpää kohottaa maljoja Stalinille ja juoda samppanjaa Litvinovin onneksi kuin on sen häpeän poistaminen Suomen kansalta, joka tunnetaan kautta Euroopan ja johon kaikkialla kiinnitetään huomiota. —

Kuulee monen sanovan, että on turha puhua heimomme kokoamisesta, sillä eihän veljiämme ole olemassakaan enää niin paljon, että heitä voisi yhteen koota, että esim. inkeriläiset ovat jo tyystin hävitetyt omalta maaltaan. Totta onkin, että heitä on siellä enää vain osa entisestä Inkerin kansasta. Mutta siitä huolimatta me emme saa menettää toivoamme. Meitä on tukemassa inkeriläisten oma lannistumaton usko, josta näytteeksi luen erään inkeriläisen sanat: „On kirjoitettu ja sanottu, että Inkerin kansa on lopullisesti tuhottu, Inkeriä ei ole enää olemassa. Olkoon niin, että kaikki kansamme jäsenet tulisivat karkoitetuiksi ja surmatuiksi, *mutta sittenkin on Inkerin maa olemassa. Ja niin kauan kuin jossakin maailman kolkassa elää yksikin kansamme jäsen, niin kauan on myös Inkeri olemassa."* Nämä lauseet todistavat uljasta uskoa, uskoa siihen, että nuori Inkeri on nouseva, että sammuneet kotiliedet vielä syttyvät ja kirkkojen kellot kutsuvat vapaita, onnellisia inkeriläisiä kiittämään Jumalaa pelastuksestaan.

Sinä Suomen kansa, herää jo tuntemaan velvollisuutesi, nouse jo auttavaan työhön! Kuinka me, jotka voimme auttaa, saattaisimme pettää noiden kurjuuden taakan alla elävien voimakkaan uskon. Kuinka me saattaisimme ottaa vielä syntitaakkamme lisäksi Kainin merkin, veljesmurhaajan merkin. Niin kauan kuin on elämää, on vielä toivoa ja Inkerissäkin on vielä elämää. *Nouskaa työhön, ennenkuin on myöhäistä!* Ja kaiken Herra, kansojen kaitsija on aina oleva meidän heikkojen apu ja turva, — yksinämme emme mitään voi.

Ja te, taistelutoverini, veljet ja siskot, te, jotka jo olette heränneet ja joiden tuntoja polttaa kansamme synti. Teille tahdon toistaa Keski-Aasiaan karkoitetun inkeriläisen äidin pyynnön: *„Rukoilkaa puolestamme, kertokaa ja kehoittakaa Suomen kansaa rukoilemaan pienen Inkerin kansan puolesta, että suuri Jumala auttaisi meitä ja estäisi kansaamme sortumasta."* Veljet ja siskot, te, joilla on taistelumieli ja palava sydän, teihin luottaa Karjalan ja Inkerin kansa. Ja olkoon teillä synkimpinä hetkinänne ja silloin, kun työmme näyttää tuloksettomalta rohkaisuna se tosiasia, että *Isänmaana* Suur-Suomi *jo on olemassa,* vaikka osalla onkin vielä vieras käskijä, ja että on olemassa sellainen Korkein Oikeus, jonka tahtoa vastaan ei suurikaan väkivalta voi pientäkään heimoa hävittää.

Tähän luottaen ja varmasti uskoen asiamme oikeuteen meidän on jatkettava taistelua, kunnes koko heimomme on vapaa, *Suomi suuri, — yhtenäinen ja sen kansa onnellinen.*

Silloin vasta me voimme sanoa, että syntimme on anteeksi annettu, häpeämme pois pyyhitty. Ja silloin me voimme puhtain otsin katsoa kohti tulevaisuutta *sillä silloin on koittanut Suomelle — huomen.*

ULKOPOLIITTINEN KATSAUS

IX.

Varsinaisen ulkopoliittisten pakinoittemme kirjoittajan ollessa hoitamassa „käytännöllistä ulkopolitiikkaa" Italiassa, jossa hänellä on tärkeä diplomaattinen tehtävä suoritettavanaan, nim. tarkastaa, kuinka Mussolinin karhu nyt voi, kuten Eero toteaa, jää allekirjoittaneen tehtäväksi silmäillä ulkopolitiikan punertavaa taivasta.

Sitten viime numeromme ilmestymisen on maailmassa ehtinyt tapahtua yhtä ja toista vakavaa ja puolivakavaa.

Varsin vakava oli tilanne silloin, kun ryssä suuntasi kanuunainsa piiput Espanjan vesillä valvontatehtäviä suorittavan Deutschlandin kylkeen. Jos olisi ollut kyseissä joku toinen valtakunta kuin Saksa, olisi luonnollisesti vaihdettu nootteja ja valitettu kaikenmoisiin kansainvälisiin tuomioistuimiin, jotka sitten olisivat asettaneet komiteoita tutkimaan asiaa ja kysymys olisi ollut päiväjärjestyksessä kuukausimääriä eikä siitä olisi ikinä selvää tullut. Mutta Hitler teki toisin. Hän käsitti, että jos aiotaan nootteja vaihtaa, *on ne suunnattava Kremliin eikä Walenciaan,* sillä tapaus oli ryssän tökerö yritys provosoida sota. Siksi hän vastasi tekoon teolla ja lähetti laivansa pommittamaan Almerian linnoitettua merisatamaa. Koston lienee Saksa suorittanut mitä suurimmalla mielihalulla, sillä olihan nyt ensimmäinen kerta, kun saksmanni sai maksaa takaisin maailmansodassa kärsimiään vääryyksiä. Hitlerin jo taistelunsa vuosilta omaksuma periaate *vastata laillisuuteen laillisuudella, propagandaan propagandalla ja väkivaltaan väkivallalla* oli taas vienyt tulokseen, sillä asia on jo pyyhitty päiväjärjestyksestä lukuunottamatta sitä, että „internaalin" johto on laatinut kaikille „jäsenpuolueille" julistuksen, jossa se paheksuu Saksan menettelyä yrityksenä „rikkoa maailmanrauha". Deutschlandin pommituksesta ei sensijaan puhuta mitään. Julistuksen oli allekirjoittanut m.m. aitomarxilainen „rauhan mies" — *ministeri Adler.*

Muuten ovat Espanjasta tulleet tiedot sekavia. Jostakin aamulehdestä saamme lukea, että Bilbao on vallattu, mutta iltalehdet jo toteavat, että „kaupunki on melkein kokonaan saarrettu"! Muutenkin ovat molemmat puolet saavuttaneet tiedoituksiensa mukaan aina vain voittoja, niin että varmaa kuvaa tilanteesta on vaikea saada.

Vähintäin yhtä vaikea kuin ryssänmaaltakin, jossa punapomo toisensa jälkeen „ripustetaan koukkuun". Tuskinpa kukaan osasi arvata kun ensimmäiset teloitukset vajaa vuosi sitten pantiin toimeen, että tapaukset saisivat noin valtavat mittasuhteet. Mutta niin on kuitenkin käynyt. Historian ruoska viuhuu nyt kostaen niitten päitten yllä, jotka itse ovat vieneet monia tuhansia, niin, monia miljoonia syyttöminä kuolemaan. Tshekan päällikkö Jagoda, todellinen „marja", kuten hänen nimensä suomennettuna kuuluu, neuvostolakonnien joukossa, on joutunut oman järjestelmänsä uhriksi. Keisarivallan aikuinen aatelismies marsalkka Tuhatshevskin aivoihin on valettu muutama gramma lyijyä, ja häntä ovat seuranneet „viimeiselle matkalle" monet vallankumouksen pinnalle tuomat „kenraalit" ja useita satoja muita upseereja. Ympäri maailmaa haalitut kansainväliset konnat ja isänmaanpetturit saavat nyt tuomionsa, kuten esimerkiksi eestiläiset *Putna* ja *Kork,* jotka veljeskansamme vapaustaistelussa olivat sotimassa omaa vertaan vastaan ryssän rinnalla. Vallankumous syö poikansa. Niin kävi Ranskan suuren vallankumouksen aikana ja niin käy nyt Venäjällä. — Huvittavana puolena asiassa on se, että samalla kun Stalin syyttää teloitettuja vakoilusta Hitlerin hyväksi, levitetään kaupunkien kaduilla salaista julistetta, jossa tuomitaan Stalin hitleriläisenä. *Siis molemmat puolet syyttävät toisiaan Saksan auttamisesta, molemmat puolet vihaavat Saksaa sydämensä pohjasta ja samalla molemmat itsetiedottomasti katkeran valtataistelunsa kautta — tukevat Saksan politiikkaa!*

Muuten olemme ihmetelleet, mihin on joutunut viime vuosien diplomaattineuvottelujen liukkain „gentlemanni", toveri Litwinow, erään ministeri H:in vanha juomaveikko ja „perhetuttava". Onko jo häntäkin varten löydetty kyllin tukeva koukku, vai onko mies katsonut ajan liian epävarmaksi poliittiselle uralleen. — Mutta niinkin voi käydä, että tämä tyytyväisyyttä säteilevä herra saadaan vielä nähdä istumassa kutomansa hämähäkinverkon keskellä sitten, kun monet muut ovat teloitetut tai muuten syöstyt vallasta.

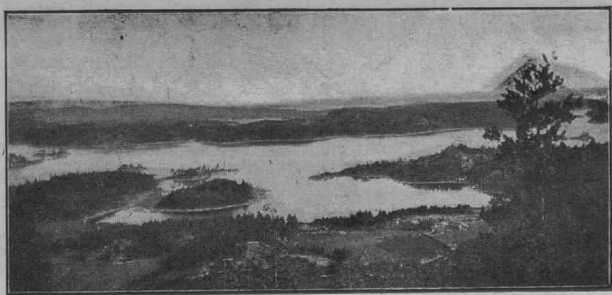
Muuten on ryssän valtakunta heikommassa tilassa kuin koskaan jälkeen vallankumousvuosien. Puna-armeijan manööverejä peruutetaan, joukko-osastoja hajoitetaan ja lehdet kertovat jo verisistä yhteenotoista. — Tilanne voi muuttua hyvinkin nopeasti niin, että se kirvoittaa myös heimokansojemme kahleet. Toivomme sitä, ja nykyinen aika on yllätyksiä täynnä!

Muuan ulkomaalainen lehti on kirjoittanut, *että ryssänmaa on kuin suuri pääkallopyramiidi, jonka huipulle kerran nostetaan toveri Stalinin kallo.* — Ja, luulemme, se on oikein arvattu!

„Paavo" v.t.

SUO

juhannuksena ja

Puumalan seutua.

Asutuskeskuksista kohti sisämaan vesistöjä kuljettaa laiva toisensa jälkeen työn uuvuttamia ihmisiä ottamaan vastaan juhannusta.

Suomalainen sisäjärvimaisema kesäisessä rauhassaan.

Kesäinen näköala Saimaalle.

Olavinlinna symbolisoi vanhaa Suomea paremmin kuin mikään muu maamme historiallinen muistomerkki.

Ilta-aurinko painuu Tolvajärven rantametsien taa.

OMI

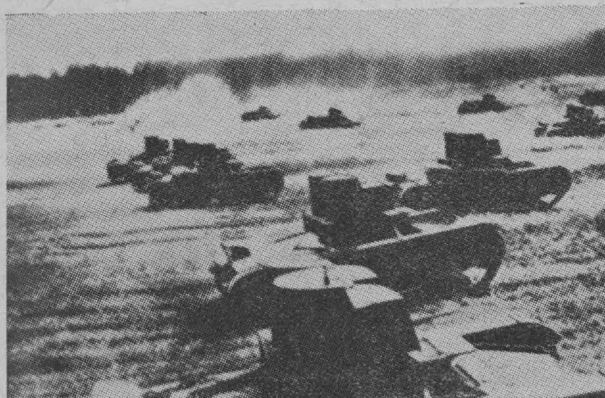
a tuhon päivänä

Huolimatta Neuvostolassa riehuvista sisäisistä valtataisteluista puna-armeijan johtomiehet eivät koskaan tule luopumaan bolsevistisen maailmanvallankumouksen haaveesta.

Jatkuvasti ja määrätietoisesti kouluutetaan punaista sotilasta sen päivän varalle, -

jolloin heidän tehtäväkseen tulee kulkea Pietari Suuren kerran viitoittamaa tietä Suomen yli Atlantille.

Kotien luhistuessa, metsäpalojen riehuessa ja valtavien kaasumäärien myrkyttäessä asutuskeskuksien ilman kannetaan ruumis toisensa jälkeen sodan uhreina hautaan. Kansamme on hukassa, ellemme silloin ole valmiina ja vahvoja ottamaan vastaan punaisen maailman hyökkäystä.

Siksi tulee jokaisen suomalaisen valmistautua tulevan sodan varalle, tukea heikkoa maanpuolustustamme omalta osaltaan. - Vartijoitten tulee alati tähytä itään,

— josta vieraat lentokoneet kerran ilmestyvät häiritsemään kesäistä rauhaamme, tuhoamaan kotimme ja Isänmaamme.

MERJAN KAIKU

laajentaa toimintaansa

Tarkoituksena nuoren, kansallisen taiteilijapolven kasvattaminen

Kauan on kansallismielisissä piireissä mietitty keinoja, joitten avulla voitaisiin auttaa kansallisen taistelevan kirjallisuuden ja taiteen jatkuvaa kehitystä. Kansallista maailmankatsomusta palvovien taiteen ja kirjallisuuden luomusten lukumäärä on vielä verrattain pieni, josta syystä tehtävä tulee olemaan etupäässä kasvatustehtävä ja uuden taiteen kehittäminen täytyy aloittaa nousevasta polvesta, kansallismielisestä nuorisosta.

Tämän käsittäen on pääkaupungin kansallisen nuorison taideseura *Merjan Kaiku,* jonka omaperäiset saavutukset tämänkin lehden lukijat joko omakohtaisen tutustumisensa kautta tai lehtien välityksellä tuntenevat, on äskettäin tehnyt päätöksen, jonka mukaan se laajentaa toimintaansa käsittämään koko maan ja organisoi sen mahdollisimman paljon tarkoitustaan vastaavaksi.

Päätöksen mukaan perustetaan Merjan Kaikuun *kirjallisuuden, kuvaamataiteitten, säveltaiteen, puhetaidon* sekä *lausunta- ja näyttämötaiteen* jaosto. Maassamme on varmasti satoja sellaisia nuoria kansallisen ajattelutavan omaavia henkilöitä, jotka jotain taiteen alaa harrastaen pyrkivät itseään kehittämällä luomaan pohjaa ja jalustaa, jolle kerran nousee kansallinen Suomi. Nyt on tarkoituksena kytkeä tämä nuori ja alati kehittyvä henkinen pääoma saman järjestön piiriin, jonka yksinomaisena tehtävänä tulee olemaan jäsentensä tukeminen ja kannustaminen näitten pyrkimyksissä.

Merjan Kaiun jäseneksi pääsee esittämällä jonkun edellämainitun taiteen alalta näytteen, joka osoittaa henkilöllä olevan kehitysmahdollisuuksia, jonka jälkeen hän saa *seuran kolmannen luokan merkin.* — Kehityttyään on jäsenellä tilaisuus esittää uusi näyte ja jos se osoittaa hänet jo määrätyllä kypsyysasteella olevaksi, saa hän *seuran toisen luokan merkin. Korkeimman asteen merkin* suorituksena vaaditaan jo täydellistä taiteilijakypsyyttä.

Näytteet tarkistaa kunkin jaoston *arvostelulautakunta,* johon on onnistuttu saamaan jäseniksi useita kansallisen kirjallisuutemme ja taiteemme eturivin miehiä.

Seura tulee tomimaan, kuten jo mainittiin, ennen kaikkea kehityskykyisen, uuden sukupolven keskuudessa, jonka puolelta se saanee osakseen voimakasta mielenkiintoa ja myötätuntoa.

Seuran merkki on valmisteilla ja samoin laativat arvostelulautakunnat parhaillaan vaatimusluonnoksia. Kehoitamme jo nyt niitä lehtemme lukijoita, jotka tuntevat mielenkiintoa nuorta kansallista kirjallisuutta ja taidetta kohtaan ja itse työskentelevät sen hyväksi valmistautumaan sen hetken varalle, jolloin ensimmäiset näytteet voidaan lähettää *Merjan Kaiulle.*

Arvostelulautakuntien kokoonpanosta kerromme seuraavassa numerossamme. — Merjan Kaiun *äänenkannattajana* tulee olemaan *„Luo lippujen!"-lehti,* jonka *jokaisessa* numerossa syksystä lähtien on varattu seuralle ja sen toiminnalle osasto.

Pienoisilmailu -

ilmailuharrastuksen ensimmäinen askel

Kirj. Lauri Kuulas

„— — Kaikuna vastaa kansan ääni vetoomuksin sellaisin kuin: Nuoriso lentokoneille! On valmennettava 150,000 lentäjää! Tuotannollisen työn ohella heidän on opittava lentotaito! Heidän pitää osata lentää hyvin, lentää korkealle, lentää kauas!"

Ylläoleva on lainattu Pietarissa ilmestyvästä „*Vapaus*"-lehdestä, ja ovat korkean sotilasilmailuvirkamiehen Hripin puheesta joulun aikoihin.

Joku voi kysyä mitä yhteyttä on pienoislennokkien ja esim. 6-moottorisen pommituslentokoneen kanssa? „Tyvestä puuhun noustaan", kuuluu vastaus. Niinpä onkin pienoislennokkiopetus esim. juuri Venäjällä järjestetty mitä parhaimmalla tavalla, alkaen jo kansakoulun alaluokilta. Mutta mitä voidaan meillä esittää näkyväistä näiden asioitten suhteen? Ei juuri mitään! Sillä siksi pientä ja supistettua on maassamme pienoislennokkitoiminta. Missä on syy? Sillä tosiasia on ettei mihinkään harrastelumuotoon ole innostus nuorison keskuudessa niin suuri kuin pienoislennokki-ilmailuun ja yleensä ilmailuaatteeseen. Onhan maassamme jo monta vuotta, ainakin sanomalehtien palstoilla, ollut kohua pienoisilmailun alalta. Allekirjoittaneen ja useiden muiden ilmailun ja ilmapuolustuksen ystävien käsitys on se, että meillä on pienoisilmailu keinotekoisella ja luonnottomalla perustalla; johtuen siitä, että *tämä tärkeä harrasteluala on kytketty ulkomaalaisiin tarveaineisiin* ja sen kautta muutamien harvojen etuihin ja pyyteisiin! On ehdottomasti väärin, että tilanne on näin. Ryhdyttäköön kiireellisesti korjaamaan ja ohjaamaan pienoislennokkiharrastelua luonnolliselle ja kansanomaiselle pohjalle. Tässä suhteessa ollaan erittäin ankaria esim. Saksassa, jossa ei saa ottaa osaa kilpailuihin sellaisella lennokilla, joka on rakennettu ulkomaalaisista aineksista. Onhan selvää ettei Parikkalassa voida pitää vireillä kansanomaisena harrastelumuotona asiaa, joka on riippuvainen eteläamerikassa kasvavista puulajeista.

Nyt teemme lyhyen silmäyksen itse pienoislennokkien maailmaan. Tässä maassa on asia vielä niin tuntematon, suurimmalle osalle kansaa, että monella on kokonaan väärä käsitys pienoisilmailusta. Usein kuulee myöskin sanottavan k.o. harrastelua lastenleikiksi. Eroitettakoon leluteollisuus oikeista pienoislennokeista; ei riitä vielä täysi-ikäisyyskään jos haluamme pienoislennokin pysyvän ilmassa vaikkapa vain yhden minuutin! Siinä tarvitaan kätevyyttä, ja tietoa ilmavoimien vaikutuksesta ilmassa liikkuvaan kappaleeseen nähden, mutta myöskin perusteellista tuntemusta raaka-aineista ja niiden käsittelystä. Tämän kirjoituksen puitteissa ei voida kajota ollenkaan yksityiskohtiin, jotka vaativat, selvitäkseen lukijalle, aika paksun kirjan. Pienoislennokkien eri mallien lukumäärä maailmassa on jo laskettava tuhansissa. Puhutaan sisä- ja ulkolennokeista, moottori- liito- ja purjelennokeista. Kaikille lennokeille on yhteistä, jos todellakin halutaan että ne lentävät, se, että niiden tulee olla tarkkuustyötä. Ellei rakennelma ole huolellisuudella ja taidolla rakennettu ei sellainen lennokki myöskään lennä. On harhaanjohtavaa, kuten usein näkee, lennokki-ilmoituksissa, että se ja se malli lentää esim. 100 m. tai aikaa yli minuutin. Tosiasia on että korkeintaan 5 % tällaisista lennokeista, jotka ovat koottu ilman aikaisempaa kokemusta tai opetusta, todellakaan lentävät. Näin on tehty nuorelle harrastelijalle ja ennen kaikkea koko ilmailuaatteelle karhunpalvelus; ollen päämääränä ainoastaan kaupallinen pyyde ja sekin hetken varaan heitetty. Vieläpä voidaan todeta, että täysin valmiina ja lentokuntoisena saatu lennokki ei niin vain lentele oppimattoman lennättämänä. Monet ovat ne tekijät jotka vaikuttavat ilmassa liikkuvaan kappaleeseen, nämä „tekijät" saattavat olla itse lennokissa tai sääsuhteissa ja myös näissä molemmissa yhteensä.

Sisälennokit rakennetaan niin keveitä kuin suinkin mahdollista, tämä sen takia, että lennokin on lennettävä niin pienellä nopeudella kuin suinkin mahdollista, saadaksensa mahdollisimman pitkän lentoajan. Jos lennokki on kokoonsa nähden raskas, tarvitsee se suuremman nopeuden ja lentoaika on lyhyt. Sisälennokkeihin ovat parhaita rakennusaineita koiranputki „rungoksi", olki, heinä j.n.e. (siipi ja peräsin rakenteeseen), lehmus, harmaaleppä ja vaahtera (ilmaruuviin eli potkuriin). Sisälennokit ovat kaikki kumimoottorilennokkeja, painon vaihdellessa n. 2—10 gr., riippuen koosta.

Ulkolennokit edustavat mitä erilaisimpia malleja. On liidokkeja, purjelennokkeja, kumi-, bensiini-, paineilmamoottori, raketti- ja vieterilennokkeja. Laajimman käytön ovat saavuttaneet halpuutensa vuoksi purje- ja kumimoottorilennokit; ja näissä on suorituskykyynsä nähden asetettava etutilalle saksalaiset purjelennokit, kuten Baby, Strolhc ja Winglermallit. Edellämainitut ovat saavuttaneet lähes puolentunnin lentoaikoja, ja on niissä rakennusaineena faneeri, mänty ja verhoilu voima- tai pergamiinipaperia. Ulkolennokit ovat yleensä suuritöisiä, koska ne tavallisesti rakennetaan umpirunkoisiksi. Aivan aloitteleville sopivat avo- tai putkirunkoiset mallit ja joissa siipi on yksinkertainen.

Pienoismallit ovat jäljennöksiä oikeista lentokoneista, ja voivat ne olla lentäviä tai n.s. massiivimalleja. Yleensä ei lentävän pienoismallin saavutukset ole, hyvinkään rakennettuna, sellaisia kuin vartavasten kilpailutarkoituksia varten suunnitellun lennokin. Pienoismalleja voidaankin pitää vain koriste-esineenä; mutta erittäin hyvänä havaintovälineenä ovat massiivimallit verrattomia. Niistä saadaan täydellinen käsitys eri lentokonemalleista.

Tärkeintä koko pienoisilmailuharrastelun nostamiseksi ja kehittämiseksi, nykyaikaa vastaavalle tasolle, koko kansaa käsittäväksi on alkeisopetus, rakennuskurssien muodossa, sekä yhtä tärkeätä on myös siirtyä kokonaan kotimaasta saatavien tarve-

Lennokkikurssit Hyvinkäällä

ainesten kannalle. Vasta silloin voidaan odottaa ja saadaankin koko kansan ymmärtäymys pienoisilmailulle ja sitä tietä ilmailu- ja ilmapuolustusaatteelle. Ja tämä ei ole suinkaan toisarvoinen kysymys! Meillä ei ole tätä tajuttu; tai onko ehdoin tahdoin ja määrätietoisesti koetettu pyrkiä pitämään pystyssä ulkomaalaista, maamme asemaankin nähden epäedullista, „suuntaa"? Lennokkien malleihin nähden otettakoon oppia ulkomailta, siksi kunnes itse ehdimme kehittää omiamme, mutta „suunta" olkoon suomalainen! Siis kotimaiset raaka-aineet kunniaansa pienoislennokkiharrastelussa niin paljon kun se vain suinkin on mahdollista!

Pienoislennokkien kautta käy tie liito- ja purjelentoon ja edelleen moottorilliseen lentoon!

Lauri Kuulas.

Ojankaivaja

Yhteiskunnallinen kertomussarja
„Kaksi vuotta kuritushuonetta."

Kirjoittanut
Yrjö Kohonen

I.

Miehen paljaassa yläruumiissa liikkuivat jäntevät lihakset, kun hän upotti lapionsa nurmettuneen ojan kylkeen, riuhtaisi siitä turpeen ja heitti sen kynnökselle. Hän oli aamuaikaisesta pitäen raatanut tällä vanhalla kesantomaalla, joka oli otettu uudestaan viljelykseen, ja ennenkuin kuuma kevätaurinko oli saavuttanut keskitaivaan korkeuden, oli hän jo ehtinyt saada ensimmäisen kapeleen ojat puhdistetuiksi. Muutaman lapiollisen jälkeen sopi hetkinen hengähtää.

Ojankaivajan huomaamatta lähestyi kaksi pyöräilijää maantietä pitkin, joka vei työpaikan ohi. Saavuttuaan kohdalle tulijat, nuorukaiset, pysähtyivät, ja toinen heistä tiedusteli:

— Viekö tämä Huunukkaan?

Ojankaivaja ei vastannut. Hän upotti lapion entiseen tapaansa maahan, riuhtaisi turpeen irti ja heitti sen kynnökselle.

— Hei, hoopo! äskeinen puhuja ärähti loukkaantuneena miehen epäkohteliaisuudesta. — Viekö tämä tie Huunukkaan vai ei?

Ojankaivaja ojensi voimakkaan vartalonsa ja katsoi heihin rauhallisesti.

— Sanoitteko jotakin?

— Sanoimme tietysti, hölmö! Viekö tämä Huunukkaan?

— Kyllä vie.

— Kun Teiltä jotakin kysytään, vastatkaa aina heti ja kieroilematta! Onko selvä?

— Kun Teille vastataan, muistakaa kiittää.

Nuorukaiset nyrpistivät ylimielisesti nenäänsä, hyppäsivät pyöränsä selkään ja jatkoivat matkaa.

Ilmari Heikkinen, ojankaivaja, hymähti hänkin merkitsevästi, tarttui entistä tukevammin lapioonsa ja kumartui jälleen työhönsä. Toisissa oloissa olisi äskeinen ikävänlainen keskeytys herättänyt hänessä katkeruutta. Mutta nyt hänellä oli muuta ja tärkeämpää ajateltavaa, ja sen pariin pyrkivät mietteet raskaan työn äärestä itsepintaisesti palaamaan. Se ilonaihe, joka oli hänelle jo kauan antanut voimia, oli ajatus perustaa oma koti. Hänestä kerrottiin kylällä — eikä suinkaan syyttä — ettei hänestä tainnut koskaan tulla kunnon eläjää, luonto kun oli käynyt hänen sisulleen ja pakoittanut hänet työhön. Hän oli yksinkertaisesti huomannut, että paras elämänaika oli luisumassa ohi. Hänen täytyi tarttua siihen tarmolla kiinni — ryhtymällä työtä tekemään. Sisä-Suomessa odotti kotimökki miehistä hoitajaa, ja jos joku olisi sattunut tiedustelemaan, oliko sinne jo emäntä katsottu, olisi hänellä ollut riittävästi aihetta vastata myönteisesti. Tehtyään puoli vuotta Kaartisen tilalla työtä hän oli pienestä palkasta saanut jonkin verran talteen. Nyt hän oli ensimmäistä päivää uudella isännällä, Markkasella, työssä. Touonpanon jälkeen hän oli aikonut palata kotiin, panna mökin kuntoon ja avata jälleen puusepän verstaan, joka isän kuoleman jälkeen oli saanut olla suljettuna.

Kapale loppui. Hän iski lapionsa pientareeseen ja venytti jäseniään. Ojankaivu oli totisesti raskasta; hänestä tuntui, kuin käsivarsien, sivujen ja selän lihakset olisivat puutuneet rustoiksi, jotka juuri ja juuri sai liikkumaan. Kevät oli ollut lämmin ja aurinkoinen, ja se osa yläruumiista, jonka hän näki, oli tummanruskea kuin terva.

Ennenkuin hän aikoi alottaa toisen kapaleen, hän heittäytyi nurmikolle lepuuttamaan jäseniään. Taivas oli sininen, muutamien pilvien rajoittama, maasta uhosi sieramiin kasvavan ruohon tuoksu, ja jossakin päästi lintu kuuluville joukon iloisia liverryksiä. Ja kaiken tämän keskellä kulkivat ajatukset ihmeellisiä ratoja. Hän saattoi ehkä ensimmäisen kerran uskoa elämään ja sen mahdollisuuksiin. Sellaisethan oli annettu jokaiselle ihmiselle, tosin erilaisina, mutta ne piti lunastaa työllä, ahkeralla, keskeytymättömällä työllä.

Vähitellen palasivat ajatukset äskeiseen välikohtaukseen, ja jokin hänen päässään kuohahti. Niin kuin tässä kaikki ei oltaisi samanlaisia ihmisiä, samanlaisin oikeuksin elämään! Hän löi saappaansa korot tiukasti maahan, jännitti kiukkuisesti vartalonsa ja työnsi kouransa syvälle mättääseen. Mokomatkin kenraalit! Hän aivan värisi vihasta, inhosta ja katkeruudesta ja kirosi kuin seppä, joka on saanut moukarin käsilleen kisällin taitamattomuudesta.

— Työ ei taida maistaa.

Hän nousi istualleen ja katsoi säpsähtäen puhujaan; se, että isäntä sattui näkemään hänet joutilaana, oli tietenkin enemmän kuin riittävästi antamaan aihetta määrättyihin luuloihin. Hän vastasi hämillään:

— Onhan se maistanut. Isäntä on hyvä ja katsoo.

Markkanen, pienikokoinen, tukeva mies, silmäsi häntä ankarasti ja vastasi:

— Työn ääressä kiroileva ja makaileva renki on talon kauhistus.

Heikkinen nousi pystyyn ja mittasi puolestaan isäntää tiukasti katseillaan; jokin hänen päässään oli uudestaan kuohahtanut.

— Eikö ahkera saisi itseään lepuuttaa?

— Tietenkin.

— Voiko sitten isäntä osoittaa minun laiskotelleen?

— Itse teossa.

Heikkinen lehahti kasvoiltaan punaiseksi, niin että olisi voinut odottaa veren tihkuvan poskipäistä, ja kähisi:

— Älkää raivostuttako minua! Olen pahasisuinen mies.

— Oli, miten oli, mutta sen uskallan aina sanoa, että laiskuutta en talossa siedä, valhetta vielä vähemmän.

Heikkisen kädet kohosivat. Parilla harppauksella hän oli puhujan luona ja kiersi kouransa tämän rintamuksiin. Teko oli siksi odottamaton, että isäntä tuskin aavistikaan, ennenkuin hän oli pitkin pituuttaan maassa, hyökkääjä polvillaan hänen päällään.

— Saituri, rahanahne, porvari, kyllä sinut tunnetaan! Heikkinen kähisi ja tapaili kauempana olevaa lapiota. — Samanlaisia te kaikki olette. Työmies on teille koira, orja, eläin . . .

Oli hetken hiljaista. Molemmat silmäilivät toisiaan vihaisin katsein.

— Ylös siitä ja lapio käteen! Heikkinen käski päättäväisesti. — Lapio käteen ja mars työhön! Kerran saa herrakin tehdä orjan työtä. Nopeasti!

Isäntä nousi ylös ja seisoi hetken neuvottomana paikoillaan ikäänkuin miettien, oliko tämä kaikki käsitettävä todeksi vai leikiksi. Mutta kun suuttumuksesta huohottava päiväläinen ei antanut pienintäkään aihetta päätyä jälkimmäiseen, tarttui hän vastahakoisesti lapioon ja ryhtyi työhön.

— Nopeammin, nopeammin! Tehän teette kuin etana. No, antaa mennä vain. Hii-hop, hii-hop, hii-hop! Noin. Nyt se joltakin näyttää. Mutta ei tämä merkinnyt sitä, että vauhti saa hiljentyä. Nopeammin, nopeammin. Hii-hop, hii-hop, hii-hop!

Isäntä ei ollut tottunut tälläiseen työhön. Hän alkoi pian huohottaa ja hikoilla, sydämessä etoi vastenmielisesti, ja voima tuntui pakenevan käsivarsista. Sisukkaasti hän kuitenkin jatkoi työtänsä. Kun hän viimein putosi polvilleen ja aikoi luopua yrityksestään, alkoi Heikkinen vimmatusti kiroilla ja valmistautui käymään uudestaan käsiksi. Koska oli syytä olettaa, että seuraukset tulisivat olemaan tällä kertaa kohtalokkaammat, tarttui isäntä lapioon, joka oli pudonnut ojaan, ja jatkoi.

— Tuntuuko, millaista on työnteko?

Hetken kuluttua putosi Markkaselta lapio uudestaan käsistä, ja hän vaipui ähisten maahan.

— En jaksa, hän virkkoi. — Sydän ei anna.

— Laiskureilla kerrotaan olevan heikko sydän, Heikkinen sanoi pilkallisesti, ja todettuaan, että ilta oli jo tullut, hän jatkoi: — On jo aika lopettaa työt tältä päivältä. Työmiehenkin päivällä on rajansa.

Hän veti paidan ja puseron ylleen ja haki pensaikosta pyörän, jolla hän kävi töissä. Katsomatta taakseen hän hyppäsi sen selkään ja lähti nopeasti ajamaan maantietä pitkin.

Se, joka tuntee Markkasen, tietää, ettei asia tule päättymään tähän. Jatkuuko se todellakin ja miten, sen voi jokainen todeta kertomuksesta „Palaan kerran — ja sitten..."

"Kolmannen valtakunnan vieraana."

Saksassa vierailevan ryhmän johtaja yliop. Pentti Hissa (oik.) Kuortaneen leirillä viime kesänä.

Tätä kirjoittaessani istun urheiluhoususillani Köslinin *„Nationalpolitische Erziehungsanstaltin"* (= N.P.E.A.) eräässä sivurakennuksessa, johon suurin osa meistä kolmestatoista suomalaisesta on majoitettu kuuden saksalaisen pojan kanssa. Täällä on nim. niin kuuma, ettei tahdo voida pitää vaatteita päällään. Tällaista kuumuutta ei ole ollut kuulemma 80 vuoteen. Koko laitoksella onkin nyt „hellelomaa". Pojat keskustelevat tuossa viereisessä huoneessa ja soittavat gramofonia ja hanuria, mikä näyttää olevan täällä hyvin suosittu soitin.

— — —

Saavuimme maanantaina 7. 6. klo 18 perille Kösliniin. Oli jännittävää astua junasta alas. Ketään ei ollut vastassa! Olimmeko tulleet väärään paikkaan? (Tämä asia kyllä selvisi myöhemmin. Meitä oli oltu vastassa sillä junalla, joka oli tullut suoraan Swinemündesta). Kysyimme eräältä Hitler-Jugendin merkkiä kantavalta nuorukaiselta Jugendheimia. Hän vei meidät erääseen vanhaan, ikävän näköiseen rakennukseen. Pojilta pääsikin helpotuksen huokaus, kun kuulimme tulleemme väärään paikkaan. Mitäs muuta kuin astuimme linjavaunuun ja ajoimme parin km:n päässä olevalle Gollenille, jossa N.P.E.A. sijaitsee. Vormupukuisia poikasia riensi heti vastaamme kantamaan laukkujamme ja kohta oli paikalla myös Führer Berkowski, joka ohjasi meidät majapaikkoihimme, jossa saimme heti peseytyä ja syödä. Kaikki pojat ovat muuten antaneet veli Berkowskista sen tunnustuksen, että häntä reilumpaa ja hienompaa miestä ei usein tapaa.

Heti ensi iltana meille tarjottiin valtava näyte nykyisestä Saksan nuorisokasvatuksesta. N. 500 Landjahrin poikaa ja tyttöä oli kokoontunut tänne Kösliniin, jossa he esittivät soittoa ja laulua soihtujen valossa. Täällä tulee nimittäin pimeä ;o 21—22 ajoissa illalla. Landjahr (maan vuosi) on vapaaehtoinen järjestö, jossa on 14 vuotiaita poikia ja tyttöjä, jotka askartelevat kaikellaisten hyödyllisten asioiden parissa.

Seuraavana aamuna otettiin meidät lipunnostotilaisuudessa virallisesti vastaan. Laitoksen Unterriehtsleiter (opetuksen johtaja) Jacobs puhui tulomme johdosta. Tässä yhteydessä sopinee mainita, että täällä on useita muitakin ulkomaalaisia, m.m. 2 iloista turkkilaista veljestä. Keskustellessani eilen toisen, Figeretin, kanssa mennessämme laitoksen Diesel-autolla Itämeren rannalle Mölleriin, tulimme siihen tulokseen, että olemme sukulaiskansoja. Lisäksi on täällä ainakin englantilaisia ja itävaltalaisia.

Seurasi sitten juhlallinen hetki, kun saimme pukeutua laitoksen univormuun. Pojat mielistyivät heti polvihousuihin. Tällaisessa kuumuudessa ne ovatkin aivan paikallaan. Nyt olemme täydellisesti laitoksen oppilaita.

Paljon olemme ehtineet kokea ja nähdä näinä 4—5 päivänä, jotka olemme täällä olleet. Jo tiistai-iltapäivän saimme viettää Itämeren valkoisella hiekkarannalla ja sen vilpoisissa aalloissa (14° C.). Saimmepa keskiviikkona ja perjantaina peräti purjehtiakin läheisellä Jamunderjärvellä. Kanootit ja veneet ovat myös käytettävissämme. Keskiviikkona sattui niin huvittavasti, että tuuli loppui ollessamme keskellä järveä niin, että saimme soutaa rantaan. Me olemme kohta punaisia kuin intiaanit paljosta auringonkylvystä. — Olemme seuranneet myös opetusta, m.m. musiikki-, saksan ja historian tunnilla. Lisäksi on Führer Rost pitänyt meille käytännöllistä saksankielen opetusta. Olemme laulaneet kilpaa saksalaisten kanssa. Yllätykseksemme luki Führer Berkowski meille eräänä iltana saksankielistä Kalevalan käännöstä.

Kaupunkia olemme myös jo käyneet katsomassa ja pikku ostoksia tekemässä. Köslin on kaunis, keskiajalla perustettu kaupunki. Täällä on vielä vanhoja ahtaita katuja ja kaupungin muuria nähtävissä. Tässä aivan laitoksemme lähellä on näkötorni, josta on kaunis näköala maalle ja merelle. Merelle täältä on matkaa n. 12 km.

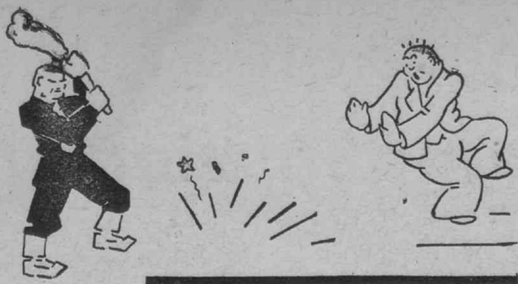
Tämä N.P.E.A.:n päärakennus on rakennettu v. 1889 kadettikouluksi. Se on tiilinen, kolmikerroksinen, yli 150 m. pitkä rakennus, sisältää n. 100 huonetta. V:sta 1933 on N.P.E.A. toiminut tässä valtavassa rakennuksessa. Lisäksi on vielä suuri voimisteluhalli ja sairaalarakennus sekä uimahalli.

N.P.E.A:n kurssi on 8-vuotinen. Oppilaita on ympäri Saksaa. 10 v. vanhana pääsee 1-luokalle. Oppilaita on kaikkiaan n. 300.

Opetusohjelma on erittäin monipuolinen. Herätys on aamulla klo 5.45. Seuraa 10 min. aamuvoimistelu, vuoteiden kuntoonlaitto ja lipunnosto, jonka jälkeen syödään aamiainen. — Täällä syödään 5 kertaa päivässä: klo 7, 10, 13, 16 ja 19. Leipä on pääravintoaine. Sen päällä käytetään paljolta marmelaadia ja hunajaa. — Aamupäivällä on oppitunteja: latinaa, englantia, saksaa, historiaa, maantietoa, matematiikkaa, laulua, voimistelua j.n.e. Iltapäivällä on ratsastusta, uintia, purjehdusta, pyöräilyä, miekkailua, ampumista, maastoleikkejä, palloilua y.m. urheilua. Illalla on vielä tilaisuus harjoittaa urheilua ja musiikkia. Useimmista tämän laitoksen oppilaista tulee upseereita. He saavat todella monipuolisen pohjakasvatuksen ja tottuvat samalla alusta alkaen sotilaalliseen järjestykseen.

Paljon olemme täällä jo uutta nähneet, mutta paljon jännittävää on vielä edessä. Ensi keskiviikkona lähdemme Dieselillä Berliniä kohden ja viivymme viikon sillä matkalla. Saamme olla m.m. läsnä olympialaisstadionilla suoritettavassa Saksan jalkapallomestaruuskilpailussa, käydä Potsdamissa, Siemensin tehtailla y.m., y.m. Mutta siitä saatte kuulla myöhemmin.

Pojat ovat jo kokonaan sopeutuneet uusiin ystäviinsä ja laitoksen tapoihin. Kielenkin puolesta tullaan hyvin toimeen. Kaikki voivat hyvin ja lähettävät terveisiä kotimaahan.

Sinimustan sivalluksia

5. SIVALLUS.

Viime aikoina näyttää ledistössä sangen vilkkaasti keskustellun koulunkäyntikysymyksestä eräiden katoamistapausten yhteydessä. Seikka kuuluu epäilemättä tunnetun „nykyaikaisen" käsitystavan mukaan n.s. kuiviin kysymyksiin. Mutta sen uhallakin on meidän siihen puututtava, sillä sinimusta nuoriso ei saa omaksua sitä katsantotapaa, joka on johtanut välinpitämättömyyteen velvollisuuksiaan kohtaan ja kaikkein vähimmin se saa edes ymmärtää sellaista kuin koulutyöstä karkaamista.

Omalta koulunkäyntiajaltaan jokainen vanhempi henkilö muistaa, miten sitä milteipä halveksivasti hymyili, kun puhuttiin, että kouluaika tulee olemaan ihmisen onnellisinta ikäkautta. Ja *yhtä varmasti jokainen koulunkäynnin lopettanut myöntää, että ne, jotka noin puhuivat, olivat oikeassa.*

Sinimustan nuorison on opittava huomaamaan, mistä tuo halveksiva asenne on saanut alkunsa. Silloin se myös on huomaava, että kouluaika todella kuuluu nuoren ihmisen hauskimpiin vaiheisiin. Koulutyötä vieroksuva mieliala ei suinkaan johdu mistään vapauden ja riippumattomuuden kaipuusta, kuten niin mielellään nykyaikana asia selitetään. „Vapaudenkaipuu", joka ilmenee velttoutena ja haluttomuutena koulussa, on aivan väärää vapaamielisyyttä. Se on halua karttaa velvollisuuksien täyttämistä ja vastuuta ylipäänsä. Olen monta kertaa näillä palstoilla joutunut saarnaamaan siitä, *miten ihminen ei ole vastuussa itselleen, vaan vastuussa itsestään.* Tässä on todella suuri ero. Tätä eroa ei sinmusta nuoriso saa koskaan unohtaa.

Varsinkin koululainen on vastuussa itsestään ja on lisättävä — *hän on vastuussa itsestään vanhempiensa edessä.* Jokainen nuori ihminen on vanhemmiltaan saanut niin äärettömän paljon, josta kaikesta hän on heille kiitollisuudenvelassa. Siksi on oikein käsitettävä neljännen käskyn valtava totuus: *jotta menestyisit maan päällä.*

Ihminen, joka ei nuorena ole oppinut kunnioittamaan vanhempiaan ja täyttämään velvollisuuksiaan heitä kohtaan, hän ei myöskään tule kunnialla selviytymään vaelluksestaan maailmassa.

Joku voi sanoa: on opettajia, jotka todella kohtelevat oppilaitaan väärin ja epäoikeudenmukaisesti. Epäilemättä sellaisia on. Mutta lopultakaan eivät hekään ole kaikenmäärääviä. Ja ennenkaikkea: jo nuorenakin täytyy oppia kohtaamaan vastuksia, sellaisiakin, jotka ovat epäoikeudenmukaisia. Ankara elämä on niitä täynnä. Jos jo nuorena on oppinut suhtautumaan niihin, kohtaamaan ne tyyneydellä ja järkkymättömällä tahdolla voittaa ne, vain silloin on oikein varustautunut elämäntaistelun varalle.

6. SIVALLUS.

Palaan jälleen adressikysymykseen. Aiheen on tällä kertaa antanut Sortavalan kansalaiskokous toukokuun viimeisenä sunnuntaina.

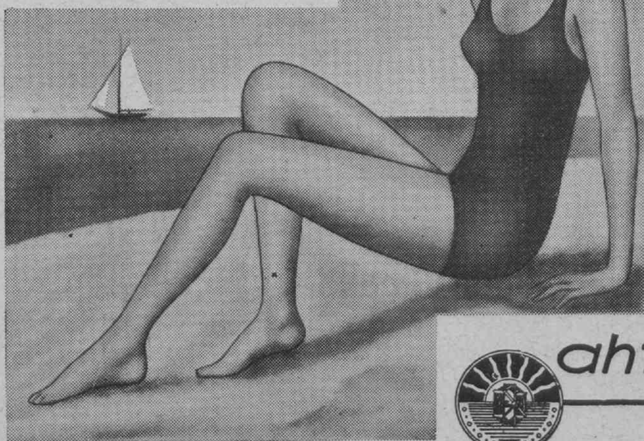
Ensimmäisen väitteen siitä, että ylioppilaiden suora vetoomus saa kansan mukaansa, antoivat juuri Sortavalan tapaukset. Siellä on maalaisliiton paikallinen äänenkannattaja ottanut asian rehellisesti ja asettunut puolueen ministeri- ja eduskuntapolitiikkoja vastaan. Seurauksena on ollut tavaton parku ja voivotus kansanrintamalaisessa lehdistössä Hesan Eeron tapansa mukaan toimiessa muita säestävänä hännän heiluttajana. Mutta liian myöhään tuli Eero itkuineen mukaan. Ennenkuin hän leikkelekokoelmistaan ehti huomata, että totuuden kevätvirrat Karjalan puolessa pursuivat esiin, oli itse kansa sanonut sanansa ja antanut vastauksen systeemilehdistölle.

Parituhatlukuisana joukkona, mikä paikallisiin olosuhteisiin nähden on todella valtava saavutus, osallistui sortavalalainen väki kansalaiskokoukseen, jossa maalaisliitosta lähtöpuuhissa oleva, järkkymätön suomalaisuusmies, prof. Heiskanen puhui. Viestit kertovat, että kokous oli ollut harvinaisen innostava ja ehyt.

Varmaa on, ettei ainakaan Karjalan puolessa tule käymään toteen kansanrintaman ja kokoomuksen isällinen ennustus adressin epäonnistumisesta ja merkityksettömyydestä.

Yhtä ripeätä ja vankkaa meininkiä vain Suomen muillakin tahoilla, niin nähdään miten lyhyet jäljet puoluevalheella on.

Sivaltaja.

"Nuoriso valveille!"

Kesäkuun 5 ja 6 päivinä vietti Satakunnan kansallinen nuoriso suuria maakuntajuhlia Ikaalisissa.

Kesäkuun ensimmäinen lauantai. Yli kaksisataapäisenä joukkona on Satakunnan kansallismielinen nuoriso kerääntynyt Ikaalisten pieneen mutta kauniiseen kauppalaan viettämään talven työn ja taistelun lopettajaisjuhlaa.

Syyskuussa Porin kokouksessa oli päätetty aloittaa työ. Mukana oli ollut kolmisenkymmentä edustajaa. Kului talvi. Kolmestakymmenestä tuli kaksisataa. Ja etupäässä maalaisnuorisoa, satakunnan jäyhää ja rauhallista maalaisnuorisoa, joka ei paljon melua pidä, mutta sitä hartaammin uskoo kansansa ylösnousemukseen ja *taistelee sen puolesta.*

*

Alkajaisjuhla on ohi. Puheet ovat olleet innostavia, eri maakunnan paikkakuntien tervehdykset sisältäneet varmaa uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen. Nyt istutaan kauniin Kyrösjärven rannalla rakennetun rakovalkean äärellä. Juhlien kutsuvieras, „Parkanon parooni", harmaantunut sotavanhus seisoo juhlavana kuin Kalevalan Väinämöinen maakuntansa nuorison keskellä. Vanhan paroonin olemuksessa huokuu jotain sanomattoman harrasta luottamusta uuteen nuorisoon, josta hän lausui seuraavana päivänä, „että hän ei sen kaikkia mielipiteitä voi hyväksyä, mutta hän rakastaa sitä niin, että hänen on vaikea sille puhua, koska ilon kyyneleet sokaisevat hänen vanhat silmänsä".

Juhlien kunniavieras vanha parooni v. Wrede koettaa myös sovittaa askeltaan ohitse marssivan lippuvartion tahtiin.

Seppele lasketaan sankarihaudalle.

Veneretki alkamassa

— Vanha ja uusi sukupolvi voivat tavata toisensa, mutta vain niin, että nuorisoa ymmärretään. — Ja parkanon parooni ymmärtää nuorisoa.

*

On Satakunnan kansallisen nuorison maakuntajuhlien toinen päivä. Yli sata metriä pitkänä rivistönä marssitaan halki kauppalan. On käyty kirkossa, hiljennytty hetkeksi erään Suomen sodan sankarin ja vapaustaistelun sankarien hautapaasien äärelle. Maakunnasta tulleesta nuorisosta ovat monet ensimmäistä kertaa marssilla kansallisen aatteen puolesta. Se selittää, että tahti ei ole aivan sotilaallisesti moitteetonta. Mutta intoa ja eteenpäin pyrkivää uskollista mieltä on. Ja jokaisen kasvoista näkyy, että kaikki tämä on ollut jokaiselle läsnäolevalle elämys, joka ei hevillä unohdu.

*

Osanottajat ovat sijoittuneet suuriin kirkkovenheisiin. „Suvivirsi" kajahtaa ja venekunta toisensa jälkeen yhtyy siihen. — Ensimmäisten aironvetojen loiskahdukset kuuluvat ja kilpasoudanta alkaa. Huudot aironvetojen tahdissa ja taistelulaulut kannustavat eteenpäin kohti vastaista rantaa. Kyrösjärvi on tyyni, aivan liian tyyni. *Saisi olla myrskyä, kovakin myrsky, sillä kansallinen nuoriso on tottunut pyrkimään eteenpäin läpi myrskyn ja vastatuulen.*

*

Yleisöjuhlassa vallitsee voimakas mieliala. Puhuja toisensa jälkeen sanoo sanottavansa iskevästi ja lyhyesti.

Ja pian ovat viimeiset kädenpuristukset vaihdettu ja monet autot suuntaavat matkansa kohti kotipitäjiä mukanaan se joukko, joka on ottanut tehtäväkseen Satakunnan nuorison valloittamisen.

Eteenpäin, maakuntiin, maalaiskyliin, maalaisnuorison keskuuteen kuuluu vaativana jokaisen mielessä ja yhteisenä tunnuksena on: NUORISO VALVEILLE!

Marssirivistöä.

Metsäsissi Hannu Aapranpoika

Kertomus Roth'in ja Spoof'in päiviltä

Kirj. *Heikki Asunta.*

(Jatk.)

KAKSI TIEDUSTELIJAA.

Sinä yönä näki Hannu Aapranpoika kumman unen: Hän oli istuvinaan kiviaidalla Ruoveden hautausmaalla ruusujen ylenpalttista kukintaa katsellen. Aamu sarasti, juhannusaamu. Silmien eteen aukeni tuttu maisema saarineen ja salmineen, mutta jotakin outoa oli siinä kuitenkin olevinaan. Lähemmin tarkastellen huomasi Hannu Aapranpoika, että itse kirkonkylä oli muuttanut muotoaan ja että viljelysten aukeat olivat ulottaneet liepeensä kautta näköpiirin. Harjun kupeella seisoi talo talon vieressä, ja erään harjalla hulmusi veripunainen vaate.

Sitten alkoivat kellot soida tapulissa. Vene pujahti esiin sieltä täältä niemen kainalosta, mutta suuria nelitoistahankaisia ei näkynyt eikä kuulunut. Sensijaan kaarsi Ulonsaaren takaa esiin suuri, valkealaitainen laiva. Se ui eteenpäin jyskien ja savua suitsuttaen, airoitta ja purjeitta, ja sen kannella oli kirjava joukko koreapukuista väkeä. — Hetken kuluttua väki kiipesi ylös rantatörmää ja lähestyi kirkkotien haaraa. Mutta vain osa kääntyi kirkolle päin; toisilla näytti olevan kiire sinne, missä punainen vaate hulmahti tuulessa. Ja Hannu Aapranpoika pani merkille, etteivät ihmiset olleet toivottaneet toisilleen juhannusrauhaa ja hyvää vuotta niinkuin tavallisesti, vaan että he olivat eronneet niinkuin vihamiehet, toisiaan altakulmain kyräillen.

Sitten sai uni äkkiä toisen muodon: Yhä vieläkin istui Hannu Aapranpoika hautausmaan aidalla, mutta nyt hän huomasi pitelevänsä outoa asetta kädessään ja tähystelevänsä selälle päin. Oli talvi, mutta punainen vaate liehui yhä talon harjalla ja sen ympärillä vetelehti joukko miehiä punaiset merkit hihoissaan. Hannu Aapranpoika ei tiennyt, miksi hänestä tuntui niin tukalalta katsella sitä joukkoa. Hän tunsi odottavansa ikäänkuin apua selältä päin, odottavansa ja odottavansa. Viimein alkoikin kavioitten rauske kuulua Vastalahden suunnalta ja yli kierän jään vyöryi rekijono täynnä miestä. Se nousi ylös rantatörmää huikeasti hurraten ja miesten käsivarsissa oli valkea nauha mustin kirjaimin. He puhuivat Pohjanmaan murretta, ja heidän silmänsä paloivat outoa tulta. Mitä pitemmälle heidän kulkunsa ehti, sitä alemmaksi laski punainen vaate talon harjalla, ja käsittämättä, miksi, huomasi Hannu Aapranpoika olonsa niin sanomattoman kepeäksi. Samalla lähestyi häntä eräs noista valkonauhaisista. „Lepää rauhassa, mies", sanoi hän, „sinun hautaasi ei ikinä vieraan jalka häpäise". Silloin tajusi Hannu Aapranpoika olevansa kuollut, mutta se ei häntä surettanut. Outo riemu sydämessään hän toivotti onnea valkeanauhaisen miehen matkalle ja painui sitten rauhallisin mielin hautansa varjoon.

— — —

Hän heräsi Manuelin huikeaan menoon. Aamu sarasti juuri, mutta uupuneille miehille näytti vielä uni maistavan.

Mutta Manuel riehui kuin mieletön. Miehet heräilivät haukotellen ja ihmetellen, mikä oli hätänä, mutta Manuel ei pystynyt kädenkäänteessä sitä heille selittämään. Hän tanssi ja huojahteli, haroen tavan takaa selkäpuoltaan, jossa tuntui tapahtuvan outoja asioita, ja hänen mustat silmänsä rukoilivat äänettömästi apua. „Skorpioni, armahtakaa!" huohotti hän viimein menehtyvin äänin eikä ollenkaan voinut käsittää, minkä vuoksi toisilla saattoi olla niin sanomattoman hauskaa. Viimein armahti toki joku Manuel raukkaa. Paita sipaistiin hä-

nen yltään, ja silloin huomattiin, että viaton päästäinen oli yöllä eksynyt sen runsaisiin poimuihin. Se livahti onneaan kiittäen ruohikkoon, ja Manuel katseli sen menoa vapautuvin ilmein. „Jumala siunatkoon luomakuntaa", sanoi hän sitten silmät säteillen omalla kielellään ja alkoi virutella päällimmäistä kerrosta kasvoiltaan.

Oliko ollut aika nousta. Roth ei aikonut kauan siekailla rynnätäkseen Ruhalan ryssien kimppuun, ja seuraavasta yöstä näytti tulevan kaikin puolin sovelias yritykseen. Taivas alkoi mennä lienteään pilveen, ja idän puoli uhosi ukkosta. Oli parasta säästää ruutia ja antaa ukkosen pitää huolen paukkinasta, ilmoitti Roth, ja se herätti hyväksyvää naurua miesten joukossa.

Hannu Aapranpojan osaksi lankesi jälleen tiedustelijan virka. Vaaralliseltahan tuntui lähettää miestä suoraan sinne, mistä hän muutamia päiviä aikaisemmin oli livahtanut melkein kujaa juosten, mutta muukaan ei auttanut. Hannu Aapranpoika tunsi parhaiten tien niin maitse kuin vesitsekin, ja sitäpaitsi: osasihan hän nyt, entisestä viisastuneena, paremmin välttää ryssien ansat.

Saatuaan kuulla Hannu Aapranpojan matka-aikeista — pyrki Manuel kaikin mokomin mukaan. „Mine amppu suora!" muistutti hän jälleen useampaan otteeseen, ja kun lopuksi kävi ilmi, että hän osasi myöskin soutaa, määräsikin Jussi Kortman hänet Hannulle toveriksi.

Hanhontaipaleen poikki painelivat miehet sitten eteenpäin pensaita ja hiekkaharjanteita pälyillen. Taival oli tosin vielä jotensakin vaaraton, mutta siitä huolimatta oli syytä olla varuillaan. Saattoihan joku syrjäinen nähdä suomalaisen muskettimiehen liikkeellä liian aikaisin, eikä ollut syytä laskea siivilleen huhua: sissit ovat tulleet!

Mutta Vastalahden tutusta talosta lainasi Hannu Aapranpoika veneen, Manuelin kierrätellessä musketteja takateitä rantaan päin. Pian he etenivät hyvää vauhtia Ruhalaa kohden Pääskönniemen kaislikoita seuraillen, ja parituntisen soudun jälkeen karahti heidän veneensä keula Pöytäniemen kivikkoiseen rantaan.

Hannu Aapranpoika julisti nyt Manuelille sotasuunnitelmansa, jonka hän oli hautonut valmiiksi venematkan aikana. Manuelin oli etukäteen riennettävä hiljaa kylään päin, kiivettävä suureen kuuseen likellä Ruhalan riihtä ja pidettävä sieltä kaikessa hiljaisuudessa silmällä, pysyikö paluutie avoinna, Hannu Aapranpojan itsensä tutkistellessa ryssien voimien vahvuutta kylässä. Jos jotakin epäilyttävää näytti olevan tekeillä, oli Manuelin varoitettava toveriansa kolmella pitkällä variksen rääkäisyllä, mutta muuten hänen oli oltava hiljaa, hiirenhiljaa.

(jatkoa seur. numerossa.)

Johtaja ja johdettavat

Ellei johtaja ole ensin itse kokenut mitä totteleminen on, ei hän voi toimia menestyksellisesti toisten ohjaajana ja johtajana. Itsekuriin tottumattoman johtajan on mahdoton taivuttaa kuriin toisia. Esimerkki on tarttuva.

*

Vakaumuksen kautta saavutettu kuri on moraalinen pääperusta ihanteellisessa, lujassa järjestössä.

*

Nuoriso kaipaa ehdotonta auktoriteettia. Se kaipaa kuria; se haluaa totella, mutta vain vapaaehtoisesti omaksuttua arvovaltaa — ei pakolla omaksuttua. Nuoriso haluaa antautua itsestään, mutta ei halua tulla valloitetuksi. Nuoriso asettaa johtoasemaan ja hyväksyy siihen mielellään sen, joka ei pyri määräämään häikäilemättömästi, keskustelematta, ja joka haluaa tehdä itsensä ymmärretyksi.

*

Syvällinen, vain älyn ja sydämen omaksuma kuri on kestävää, muihin tekijöihin perustuva kuri romahtaa ennemmin tai myöhemmin.

*

Järjestö, jossa tunnetaan ja tunnustetaan kuri, pysyy aina koossa. Järjestö, jossa ei tunneta kuria on vain sekava joukko erilaisia ihmisiä, kykenemätön saavuttamaan mainittavampaa tulosta, merkittävämpää menestystä.

*

Oikea kuri on ennenkaikkea jokaisen korkeamman ajatuksen ja aatteen perilleviemistä.

*

Eri asteiset johto-asemat ovat johtajan auktoriteetin ulkonaisia tunnusmerkkejä. Mutta tämä järjestösäännön antama auktoriteetti ei riitä, jollei se todellisuudessa perustu tunnustettuun älylliseen, moraaliseen ja fyysilliseen henkilölliseen etevämmyyteen. Arvovalta, joka ei perustu luottamukseen ja myötätuntoon on näivettynyttä arvovaltaa ja tehoton vakavissa tilanteissa. Johtaja, joka kykenee vetämään puoleensa osastonsa jäsenten sydämet jotakin suurta tarkoitusperää tavoitellessaan, saa aina olla varma, että hänen ohjeitaan noudatetaan, painostukseen turvautumattakin.

Jos järjestön jäsenet selvästi huomaavat, että he työskentelevät epäitsekkään johtajan, s.o. jonkin korkean, koko kansalle arvokkaan aatteen hyväksi, antavat he apunsa ehdoitta.

*

Luottamus on kurin ja järjestökasvatuksen täydennys. Ellei ole luottamusta, puuttuu järjestöltä mitä tärkein tekijä. Siksi täytyy luottamus saada leviämään järjestössä kaikkialle ja jokaiseen: järjestön jäsenten kesken; johtajien ja jäsenten kesken; johtajien ja ennnen kaikkea ylimpien johtajien kesken.

*

Kun järjestön jäsen käsittää kurin on se merkkinä siitä, että hänestä on kehittynyt oikea järjestöjäsen — poliittinen taistelija.

Kilpailun päättyessä

Ilmoitusarviointikilpailumme viimeiset kilpailuilmoitukset olemme julkaisseet tässä numerossamme.

Samalla kun kiitämme kaikkia ilmoittajiamme, jotka erinomaisella auliudella ovat kilpailuamme seuranneet, kehoitamme nyt lukijoitamme allaolevalla lomakkeella osallistumaan arviointikilpailumme viimeiseen etappiin.

Täyttäkää alla oleva lomake selvästi ja postittakaa se toimistoomme lisämerkinnällä „ilmoitusarviointikilpailu".

Kaikkien kilpailuun osallistuvien arvostelijoiden on lähetettävä arviointinsa tulokset kuluvan kesäkuun loppuun mennessä. Toimistomme osoite on Helsinki, Mikonk. 15 A.

Kiittäen Teitä kaikkia jo näin etukäteen, merkitsemme

kunnioittaen

ILMOITUSKONTTORI

KILPAILUILMOITTAJIEN LUETTELO:

N:o 8. Kahvi Oy.
Elite kengät.
Aero Oy.
Mallasjuoma Oy.

N:o 9. Salon Saippuatehdas Oy.
Lakkitehdas Vega Oy.
Verho- ja Paitatehdas Oy.
Aero Oy.
Suomen Valokuvaajain Oy.
Harrastelijain Aitta
Kouluaitta Oy.

N:o 10. Kutomo ja Neulomo Oy,
Musta Karhu
Johannes Kuni
Aero Oy.
Syreenin Tehtaat Oy. Mercedes Ab.

N:o 11. Agfa
Kudosteollisuus
Viipurin Tupakka Oy.
Kiilto Oy.
Suomen Tivoli
Pyynikki Oy.
Ipnos Oy.

Kilpailulomake

Luo Lippujen! ilmoitusarviointikilpailuun osallistuneista ilmoittajista olen ensimmäiselle arvosijalle asettanut seuraavan ilmoituksen:

Ilmoituksen tunnus: ....

Ilmoittava t:mi: ....

Ilmoitus oli Luo Lippujen! N:o ....

Syy miksi katsotte ilmoituksen ansaitsevan I palkinnon:

....

....

Arvostelijan nimi: ....

Osoite: ....

Arvo tai ammatti: ....

Ainutlaatuiset Uutuudet Pyynikillä!

UUDET VIRVOITUSJUOMAKONEET.
UUDET ALKA-SULKIMET.

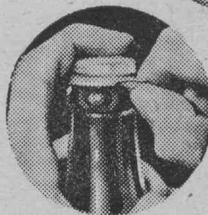
NYT ON MEILLÄ UUSIMMAT,

TÄYSIAUTOMAATTISET PULLOJEN PESU-, TÄYTTÖ-, KORKKAUS- JA ETIKETTIKONEET.

Näkyvimpänä uutuutena mainitsemme uudet **ALKA-SULKIMET.** Virvoitusjuomamme ovat nimittäin varustetut tästä päivästä alkaen ajanmukaisilla ja hygienisillä **A L K A-SULKIMILLA.**

K.o. Alka-koneisto on alansa viimeisin saavutus ja **ENSIMMÄINEN LAATUAAN SUOMESSA.**

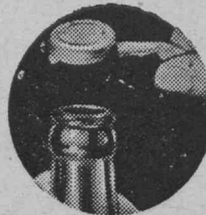
A L K A-SULKIMET ovat erittäin tiiviit, ehdottomasti hygieniset sekä vaivattomat ja helpot avata. — Ne ovatkin näiden ominaisuuksiensa ansiosta saavuttaneet ulkomailla laajan käytön ja yleisön jakamattoman suosion.

Kielekkeeseen tartutaan oikealla peukalolla ja etusormella. Vasemmalla etusormella pidetään suljinta pullonsuun päällä.

Kieleke vedetään vinosti ylöspäin oikealle ja vetämistä jatketaan sulkimen reunan ympäri. Vasemmalla etusormella säädetään pullon sisäpainetta.

Senjälkeen voidaan suljin poistaa ilman kuohumisvaaraa.

Pyynikin juomat — viimeisimmät alan- ja tieteen saavutukset.

KATAROL

VÄHITTÄISHINTA 2:-

SUOMALAINEN LAATUPASTILLI

RAIKAS JA VIRKISTÄVÄ
KESÄHELTEESSÄKIN

IPNOS
VALMISTE

IPNOS Oy. TURKU. MAKEISIA — KEKSEJÄ — HERKKULEIPÄÄ

Seinäjoki 1937. — Lakeuden Kirjapaino.

Kilpailuilmoitus